

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΕΝΙΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: Αστικό Δίκαιο και Νέες Τεχνολογίες

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΕΤΟΣ: 2017-2018

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Του Ιωάννη Χήνου του Αποστόλου

A.M.: 734 001 021 7031

**Σύγκρουση αρμοδιοτήτων του Εισαγγελέα και της Ανεξάρτητης Αρχής Προστασίας
Δεδομένων Προσωπικών Χαρακτήρα, μετά την εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού (ΕΕ)
2016/679 για την Προστασία Δεδομένων**

Επιβλέποντες:

Κωνσταντίνος Χριστοδούλου	Καθηγητής
Μιχαήλ Αυγουστιανάκης	Καθηγητής
Αριστείδης Χιωτέλλης	Επίκουρος Καθηγητής

Αθήνα 2018

Copyright © *Ιωάννης Χήνος*, 2018

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα.

Οι απόψεις και θέσεις που περιέχονται σε αυτήν την εργασία εκφράζουν τον συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Περιεχόμενα

§1 . Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού χαρακτήρα	3
§2 . Το προϊσχύον νομικό πλαίσιο	6
§3 Η νομική θέση του Εισαγγελέα και της Ανεξάρτητης Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.)	7
I) Ο Εισαγγελέας	7
II) Η Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	9
1. Οι ανεξάρτητες αρχές	9
2. Η Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	11
§4 Οι επιμέρους αρμοδιότητες του Εισαγγελέα.....	14
I) Οι αρμοδιότητες του Εισαγγελέα κατά τις διατάξεις του ΚΟΔΚΔΛ	14
II) Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων από τον Εισαγγελέα κατά την ποινική – πολιτική δίκη.	16
III) Η δικαιοδοτική αρμοδιότητα του Εισαγγελέα, σύμφωνα με το Α.Ν. 1539/1938.....	17
IV) Η αρμοδιότητα του Εισαγγελέα να εντέλλεται τη χορήγηση εγγράφων	19
1. Περιεχόμενο των εισαγγελικών παραγγελιών.....	20
2. Φύση των εισαγγελικών παραγγελιών.	22
3. Δεσμευτικότητα των εισαγγελικών παραγγελιών.	23
α) Η άποψη της απόλυτης δεσμευτικότητας της εισαγγελικής παραγγελίας.....	23
β) Η άποψη της μη δεσμευτικότητας της εισαγγελικής παραγγελίας	24
γ) Σχετική δεσμευτικότητα της εισαγγελικής παραγγελίας.....	24
δ) Κριτική θεώρηση του Ν. 1756/1988.....	24
V) Η δημοσιοποίηση από τον Εισαγγελέα των στοιχείων των υποκειμένων	25
1.) Η δημοσιοποίηση από τον Εισαγγελέα των στοιχείων των κατηγορουμένων	25
2.) Η δημοσιοποίηση από τον Εισαγγελέα των στοιχείων αγνοουμένων ατόμων.....	28
VI) Ο Εισαγγελέας ως προϊστάμενος της εισαγγελίας.....	28
1. Η πρόσβαση του κοινού στο αρχείο του ΔΕΕ.....	29

α) Το καθεστώς υπό τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001.....	29
β) Το καθεστώς υπό τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725	30
γ) Η πρακτική που ακολουθεί το ΔΕΕ	30
2. Εφαρμογή των διαπιστώσεων από την πρακτική του ΔΕΕ, στο αρχείο της εισαγγελίας. ...	31
§5 Συμπεράσματα.....	32
Βιβλιογραφία.....	33
Νομολογία – Γνωμοδοτήσεις – Εγκύκλιοι – Εκθέσεις	35
Συντομογραφίες.....	36

§1 . Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού χαρακτήρα ¹.

Με την πρόοδο της τεχνολογίας και κυρίως με την αλματώδη εξέλιξη των ηλεκτρονικών υπολογιστών και τις δυνατότητες που αυτοί προσφέρουν στην συλλογή, επεξεργασία, αρχειοθέτηση και ανάκτηση των πληροφοριών, από πολύ νωρίς ² ανέκυψε η ανάγκη θέσπισης κανόνων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων. Η σοβαρότητα με την οποία αντιμετωπίστηκε η ανάγκη αυτή, φαίνεται από το γεγονός ότι σχετικές διατάξεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων συμπεριλήφθηκαν σε δύο θεσμικά κείμενα: α) στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. (2016/C 202/02) ³, όπου στο άρθρο 8 προβλέπεται ότι: «1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. 2. Η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται νομίμως, για καθορισμένους σκοπούς και με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερομένου ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από το νόμο. Κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στα συλλεγμένα δεδομένα που το αφορούν και να επιτυγχάνει τη διόρθωσή τους. 3. Ο σεβασμός των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής.» και β) στη Σύμβαση της Λισαβόνας ⁴ (ΣΛΕΕ), όπου στο άρθρο 16 ορίζεται ότι: «1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. 2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τους κανόνες σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Η τήρηση των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητων αρχών.» Έτσι, λοιπόν, το έτος 1981, πολύ πριν από την εποχή του διαδικτύου και των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καταρτίστηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης η διεθνής σύμβαση «για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα» (γνωστή και ως «σύμβαση 108») η οποία αποτέλεσε την πρώτη νομικά δεσμευτική πολυμερή πράξη στον τομέα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στόχος της σύμβασης ήταν η προστασία της ιδιωτικής ζωής, η οποία αναγνωρίζεται στο άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (Ε.Σ.Δ.Α.). Το δικαίωμα στην

¹ Βλ. και εισαγωγή Κωνσταντίνου Μενουδάκου στο βιβλίο «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων»

² Ήδη από τη δεκαετία του 1970 εμφανίζονται νομοθεσίες στην Ευρώπη και τις Η.Π.Α. για την προστασία των προσωπικών δεδομένων

³ Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 202/389

⁴ Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αριθ. C 326 της 26/10/2012 σ. 0001 – 0390

ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων κατοχυρώνεται επίσης στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και στο άρθρο 16 της ΣΛΕΕ. Η σύμβαση 108 απαιτούσε από τα μέρη ⁵ να ενσωματώσουν στην αντίστοιχη εθνική τους νομοθεσία τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός του ανθρώπινου δικαιώματος όλων των φυσικών προσώπων σε σχέση με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και αποτέλεσε μια από τις κύριες πηγές έμπνευσης για την ανάπτυξη του κεκτημένου της Ε.Ε. στον τομέα της προστασίας των δεδομένων ⁶. Η «σύμβαση 108» κυρώθηκε στην Ελλάδα με το Ν. 2068/1992 και τέθηκε σε ισχύ στις 1-2-1995. Ακολούθησε η Οδηγία 95/46/ΕΚ η οποία αποτέλεσε το πρώτο νομοθετικό κείμενο της Ε.Ε. που προσανατολιζόταν αποκλειστικά στην προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για τη ρύθμιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των δεδομένων αυτών. Η Οδηγία αυτή ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 2472/1997, που εξακολουθεί να ισχύει ακόμα και σήμερα, παρά την έναρξη ισχύος του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ) και την ανάγκη ψήφισης νέου εφαρμοστικού νόμου ⁷. Οι εξελίξεις στον τομέα της τεχνολογίας σε συνδυασμό με τη νομολογία του ΔΕΕ, έφεραν στον προσκήνιο την ανάγκη επικαιροποίησης των διατάξεων της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, με σκοπό τη δημιουργία ενός πλαισίου για την ισχυρότερη – αποτελεσματικότερη προστασία των φυσικών προσώπων, από την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τους από τρίτα πρόσωπα, καθώς και την ενίσχυση της συνεργασίας των εποπτικών αρχών σε διακρατικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Τούτο κατέστη δυνατό τον Απρίλιο του 2016, με την ψήφιση του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ ή GDPR όπως είναι ευρύτερα γνωστός) ⁸, με ημερομηνία έναρξης ισχύος του την 25-5-2018 ⁹. Σκοπός του Κανονισμού είναι η θέσπιση κανόνων για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ¹⁰, ενώ το πεδίο εφαρμογής του εντοπίζεται στην, εν όλω ή εν μέρει, αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στη μη

⁵ Επί του παρόντος, 51 κράτη έχουν κυρώσει τη «σύμβαση 108», μεταξύ αυτών τα 28 κράτη μέλη της Ε.Ε., τα τέσσερα κράτη ΕΖΕΣ, όλες οι χώρες των δυτικών Βαλκανίων, αρκετές γειτονικές χώρες (π.χ. Αρμενία, Γεωργία), η Ρωσική Ομοσπονδία, η Τουρκία και πολλές χώρες εκτός Ευρώπης τόσο στην Αφρική (π.χ. Σενεγάλη, Τυνησία) όσο και στη Λατινική Αμερική (Ουρουγουάη). Εκκρεμεί η εφαρμογή σε αρκετές χώρες (π.χ. Αργεντινή, Μεξικό, Μαρόκο), ενώ κάποιες άλλες έχουν την ιδιότητα του παρατηρητή (π.χ. Ιαπωνία, Νότια Κορέα).

⁶ Βλ. απόφαση Συμβουλίου - COM(2018) 451 final 2018/0238(NLE)/5-6-2018 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52018PC0451>)

⁷ Αν και υπάρχει σχέδιο νόμου «Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679», το οποίο θα αντικαθιστούσε το Ν. 2472/1997, εντούτοις ακόμα δεν έχει ψηφιστεί (<http://www.opengov.gr/ministryofjustice/?p=9331>).

⁸ Όπως αυτός διορθώθηκε (Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 119 της 4ης Μαΐου 2016)

⁹ Η προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας, ρυθμιζόταν αρχικά με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και εν συνέχεια, από τις 21-11-2018, από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725

¹⁰ Η ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ρυθμίζεται με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1807 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018 (Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 303 της 28ης Νοεμβρίου 2018)

αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε σύστημα αρχειοθέτησης ¹¹. Παράλληλα, στα άρθρα 51 επ. προβλέπεται η θέσπιση από τα κράτη μέλη, ανεξάρτητης εποπτικής αρχής, με σκοπό «την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας που τα αφορούν και τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Ένωση («εποπτική αρχή»)). Η εποπτική αρχή της Ελλάδας, είναι η Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.), η οποία προβλέπεται στο άρθρο 9Α εδ. β' του Συντ. (2001) και συστάθηκε με το άρθρο 15 του Ν. 2472/1997. Η ίδια αρχή προβλέπεται και στα άρθρα 55 επ. του νομοσχεδίου του εφαρμοστικού νόμου του ΓΚΠΔ ¹². Η σημασία ύπαρξης της Α.Π.Δ.Π.Χ. είναι αυτονόητη, αφού είναι εκείνη που, σε εθνικό επίπεδο, θα εποπτεύει την τήρηση του ΓΚΠΔ και θα παρέχει κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες για την τήρησή του, ενώ θα μπορεί να επιβάλλει και κυρώσεις στις περιπτώσεις παραβίασης των διατάξεων του Κανονισμού, ενώ σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα συνεργάζεται με τις άλλες εθνικές εποπτικές αρχές καθώς και με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων. Παρόλα αυτά και παρά το ευρύ φάσμα εφαρμογής του ΓΚΠΔ, ο ίδιος ρητά προβλέπει ότι δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εποπτικών αρχών οι επεξεργασίες που διενεργούνται από δικαστήρια στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής τους αρμοδιότητας ¹³. Απόρροια της εξαίρεσης αυτής, είναι να μην έχει αρμοδιότητα η Α.Π.Δ.Π.Χ. να ελέγξει τα δικαστήρια κατά την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων, που λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια της πολιτικής ή ποινικής δίκης. Βέβαια, ο όρος «δικαστήρια», που χρησιμοποιεί ο ΓΚΠΔ στα άρθρα 9, 37 και 55, ίσως δημιουργήσει προς στιγμήν την εντύπωση ότι περιλαμβάνει μόνον τα όργανα εκείνα τα οποία συγκροτούνται από δικαστές και απονέμουν δίκαιο, εξαιρώντας τους εισαγγελικούς λειτουργούς. Την απάντηση στο ερώτημα αυτό τη δίνει ο ίδιος ο Κανονισμός στις §§ 20 και 97 του προοιμίου του. Στην §20 ορίζεται : «Η αρμοδιότητα των εποπτικών αρχών δεν θα πρέπει να καλύπτει την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όταν τα δικαστήρια ενεργούν υπό τη δικαιοδοτική τους ιδιότητα, προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία των δικαστικών λειτουργών κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών τους καθηκόντων, περιλαμβανομένης της λήψης αποφάσεων», ενώ η §97 αναφέρει ότι: «Εάν η επεξεργασία διενεργείται από δημόσια αρχή, εξαιρουμένων των δικαστηρίων ή των ανεξάρτητων δικαστικών αρχών όταν ενεργούν υπό τη δικαιοδοτική τους αρμοδιότητα...». Δηλαδή σκοπός του ευρωπαϊκού νομοθέτη είναι η διαφύλαξη της ανεξαρτησίας του δικαστικού λειτουργού κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών του καθηκόντων, σε κάθε έκφασή τους (η αποστροφή

---

¹¹ Άρθρα 1 και 2 του ΓΚΠΔ

¹² Δεν πρόκειται για ανασύσταση της Αρχής, αλλά συνέχιση της ίδιας, αφού στο νομοσχέδιο δεν γίνεται αναφορά σε «σύσταση», σε αντίθεση με το άρθρο 15 του Ν. 2472/1997

¹³ §§ 20 και 97 προοιμίου και άρθρα 9, 37 και 55 του Κανονισμού

«περιλαμβανομένης της λήψης αποφάσεων», αυτό αφήνει να εννοηθεί) και ασχέτως αν αυτός έχει την ιδιότητα του δικαστή ή κάποιας άλλης ανεξάρτητης δικαστικής αρχής, όπως ο εισαγγελέας. Επ' ευκαιρίας αυτής της διάκρισης του ΓΚΠΔ (επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων από το δικαστικό λειτουργό κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών του καθηκόντων και επεξεργασία στις λοιπές περιπτώσεις), η παρούσα εργασία θα ασχοληθεί με το ζήτημα των αρμοδιοτήτων του εισαγγελέα και αν αυτές εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Α.Π.Δ.Π.Χ.

§2 . Το προϊσχύον νομικό πλαίσιο .

Πριν την έναρξη εφαρμογής του ΓΚΠΔ, ίσχυε ο Ν. 2472/1997 « Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.» , με τον οποίο ενσωματώθηκε η Οδηγία 95/46/ΕΚ. Από τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 προκύπτει ότι και σε αυτόν προβλεπόταν πως οι δικαστικές και εισαγγελικές αρχές, κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών τους καθηκόντων, εξαιρούνταν από το πεδίο εφαρμογής του. Ειδικότερα στο Ν. 2472/1997 διακρίνονται τρεις ομάδες διατάξεων:

α) εκείνες που αποκλείουν την εφαρμογή του σε επεξεργασία που διενεργείται από τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές, αλλά και τις υπηρεσίες που ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία τους στο πλαίσιο της απονομής της δικαιοσύνης. Σύμφωνα με το άρθρο 3 §2 περ. στ. του ανωτέρω νόμου «2. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων η οποία πραγματοποιείται: α)..... β) από τις δικαστικές - εισαγγελικές αρχές και τις υπηρεσίες που ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία τους στο πλαίσιο της απονομής της δικαιοσύνης ή για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας τους με σκοπό τη βεβαίωση εγκλημάτων, που τιμωρούνται ως κακουργήματα ή πλημμελήματα με δόλο και ιδίως εγκλημάτων κατά της ζωής, κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κατά της προσωπικής ελευθερίας, κατά της ιδιοκτησίας, κατά των περιουσιακών δικαιωμάτων, παραβάσεων της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, επιβουλής της δημόσιας τάξης, ως και τελουμένων σε βάρος ανηλίκων θυμάτων. ¹⁴».

β) εκείνες που αποκλείουν την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων σε επεξεργασίες που διενεργούν δικαστικές υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των αναγκών λειτουργίας της ποινικής δικαιοσύνης. Πρόκειται για το άρθρο 24 § 5 κατά το οποίο τα άρθρα 11 (Δικαίωμα ενημέρωσης), 12 (Δικαίωμα πρόσβασης), 13 (Δικαίωμα αντίρρησης) και 19 §1 (Αρμοδιότητες της Α.Π.Δ.Π.Χ.) «δεν εφαρμόζονται στο ποινικό μητρώο και στα υπηρεσιακό αρχεία που τηρούνται από τις

---

¹⁴ Βλ. κατωτέρω §3 περ. V

αρμόδιες δικαστικές αρχές για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας της ποινικής δικαιοσύνης και στο πλαίσιο της λειτουργίας της.» και

γ) αυτές που απαλλάσσουν από την κατά το άρθρο 7 υποχρέωση λήψεως άδειας επεξεργασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, ως και ίδρυσης και λειτουργίας σχετικού αρχείου, όταν διενεργείται από τις δικαστικές αρχές ή υπηρεσίες άλλες εκτός των αναφερομένων στη διάταξη του άρθρου 3 §2 εδαφ. β' του νόμου. Πρόκειται για το άρθρο 7Α §1 περ. στ, κατά το οποίο: « 1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου στις ακόλουθες περιπτώσεις:... στ) όταν η επεξεργασία γίνεται από δικαστικές αρχές ή υπηρεσίες εκτός από τις λοιπές αρχές του εδαφίου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 στο πλαίσιο απονομής της δικαιοσύνης ή για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας τους....».

Εκ των ανωτέρω, συνάγεται ότι η εξαίρεση των δικαστικών αρχών (όταν αυτές ενεργούν στα πλαίσια των δικαιοδοτικών τους καθηκόντων) από την αρμοδιότητα των εποπτικών αρχών κατά την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, δεν εισήχθη στην ελληνική έννομη τάξη το πρώτον με το ΓΚΠΔ, αλλά ίσχυε και υπό το καθεστώς της Οδηγίας 95/46/EK και του Ν. 2472/1997

§3 Η νομική θέση του Εισαγγελέα και της Ανεξάρτητης Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.)

Πριν εξεταστεί το ζήτημα των αρμοδιοτήτων του εισαγγελέα, και ο τρόπος που αυτές διασταυρώνονται με τη δικαιοδοσία της Α.Π.Δ.Π.Χ. , θα πρέπει να γίνει μια σύντομη αναφορά στη φύση των δύο θεσμών και δη του εισαγγελέα, με δεδομένο ότι ο ΓΚΠΔ επιφυλάσσει ειδική μεταχείριση στα όργανα της δικαιοσύνης, όταν αυτά απονέμουν δικαιοδοτικό έργο.

I) Ο Εισαγγελέας

Η θέση του εισαγγελέα ως δικαστικού λειτουργού στην ελληνική έννομη τάξη, προβλέπεται από τις διατάξεις του Συντάγματος¹⁵ και το Ν. 1756/1988 «Κώδικας οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών»¹⁶ (ΚΟΔΚΔΛ). Μέχρι το Σύνταγμα του 1975, ο εισαγγελέας κάθε άλλο παρά θεωρείτο με βεβαιότητα δικαστικός λειτουργός που χαίρει προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Αντιθέτως, σύμφωνα με τον Οργανισμό των Δικαστηρίων και Συμβολαιογραφείων του 1835, ο εισαγγελέας ανήκε στην εκτελεστική

¹⁵ Άρθρα 87 επ.

¹⁶ Άρθρα 24 και 25

λειτουργία της πολιτείας, στις οδηγίες και εντολές της οποίας ήταν υποχρεωμένος να συμμορφώνεται. Ήταν «διαπεπιστευμένος» της Κυβερνήσεως «παρά τοις δικαστηρίοις», συνιστούσε το σύνδεσμο μεταξύ της εκτελεστικής και της δικαστικής εξουσίας, «το όργανο δια του οποίου η εκάστοτε κυβέρνηση επόπτευε και έλεγχε την απονομή της δικαιοσύνης από τα δικαστήρια»¹⁷. Ο εισαγγελέας στερείτο οποιασδήποτε προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και τελούσε υπό την αίρεση ότι θα ήταν «αρεστός» στον εκάστοτε Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος ήταν αρμόδιος για τον διορισμό, τις υπηρεσιακές μεταβολές και την παύση του. «Η εικόνα που είχαν οι ισόβιοι τακτικοί δικαστές για τον εισαγγελέα ήταν αυτή ενός μόνιμου, μη διαθέτοντος ψήφο και εν πολλοίς εξαρτωμένου από τη Διοίκηση λειτουργού»¹⁸. Με το Σύνταγμα του 1975, μεταβλήθηκε άρδην η θέση του εισαγγελέα. Ειδικότερα, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 87 §3, 88 §§5 και 6,90 §§1,2 και 5 και 91 §1 του Συντάγματος 1975, συνάγεται ότι οι εισαγγελείς συγκαταλέγονται μεταξύ των δικαστικών λειτουργών ως μη δικαιοδοτούντα, σε αντίθεση με τους τακτικούς δικαστές, όργανα της Πολιτείας, των οποίων οι ιδιαίτερες αρμοδιότητες εξειδικεύονται και προσδιορίζονται, εκτός από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και από τα άρθρα του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Καταστάσεως Δικαστικών Λειτουργών¹⁹. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Ν. 1756/1988 «1. Η εισαγγελία είναι δικαστική αρχή ανεξάρτητη από τα δικαστήρια και την εκτελεστική εξουσία. 2. Δρα ενιαία και αδιάκριτα και έχει ως αποστολή την τήρηση της νομιμότητας, την προστασία του πολίτη και τη διαφύλαξη των κανόνων της δημόσιας τάξης.». Από την αντιπαραβολή των δύο νομοθετημάτων (και δη από το διαχωρισμό σε δικαιοδοτούντα και μη δικαιοδοτούντα όργανα), το περιεχόμενο της ανεξαρτησίας του εισαγγελέα, την ιεραρχική εξάρτηση του εισαγγελέα από τον προϊστάμενό του και όλων των εισαγγελέων από τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, καθώς και από τη γνωμοδοτική αρμοδιότητα του εισαγγελέα, τέθηκε το ζήτημα αν πράγματι αποτελεί «ένα αμερόληπτο όργανο της Δικαιοσύνης που βοηθάει το δικαστή στη διάγνωση της αλήθειας και στην απονομή του ποινικού δικαίου»²⁰. Από τη διαλεκτική που αναπτύχθηκε, σχετικά με τη φύση του εισαγγελέα, υπό το νέο Σύνταγμα και τον ΚΟΔΚΔΛ, προέκυψαν τέσσερις απόψεις, κυρίως εξαιτίας της εμμονής του Συνταγματικού Νομοθέτη να χρησιμοποιεί, χάριν συντομίας (ή και επηρεασμένος από την μέχρι το 1975 πεποίθηση ότι ο εισαγγελέας δεν ήταν δικαστικός λειτουργός) τον όρο «δικαστικός λειτουργός», αντί του «δικαστής και εισαγγελέας». Σύμφωνα με την πρώτη άποψη ο εισαγγελέας, είναι πλέον «τακτικός δικαστής». Κατά τη δεύτερη άποψη, οι εισαγγελείς είναι δικαστικοί λειτουργοί κατά την ορολογία του Συντάγματος, αλλά απολαμβάνουν την ίδια συνταγματική ανεξαρτησία με

¹⁷ Αργυροπούλου Χριστοφόρου «Η Συνταγματική θέση του εισαγγελέα» ΤοΣ 2008 σελ. 77

¹⁸ Αργυροπούλου Χριστοφόρου ό.α.

¹⁹ ΑΠ 555/2005 ΠοινΧρον 2005/993

²⁰ Αργυροπούλου Χριστοφόρου ό.α.

τους τακτικούς δικαστές. Κατά την τρίτη άποψη, η οποία αποτελεί και θέση της νομολογίας²¹, οι εισαγγελείς είναι πλέον ξεκάθαρα ισόβιοι δικαστικοί λειτουργοί και αποτελούν «δικαστική αρχή ανεξάρτητη από τα δικαστήρια και την εκτελεστική εξουσία», ενώ ισχύει, και ως προς τους εισαγγελείς η λειτουργική ανεξαρτησίας που κατοχυρώνεται με το άρθρο 19 §3 του Ν. 1756/1988 (ΚΟΔΚΔΛ). Τέλος κατά την αντίθετη άποψη, η φύση της εισαγγελικής σχέσης είναι «υπαλληλική» και συνεπώς οι συνταγματικές εγγυήσεις της για λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησία δεν εκτείνονται στους εισαγγελείς. Η τρίτη άποψη, κατά την οποία ο εισαγγελέας είναι δικαστικός λειτουργός που απολαμβάνει λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας, φαίνεται και η ορθότερη. Τούτο συνάγεται πλέον σαφώς και από το Ν. 3689/2008 «Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών και άλλες διατάξεις». Από το συνδυασμό των άρθρων 1 §2α, 6, 17 και 31 του ως άνω νόμου, προκύπτει ότι οι εισαγγελείς εξομοιώνονται πλήρως με τους τακτικούς δικαστές. Μάλιστα στο άρθρο 31 αναφέρεται ότι: «1. Οι εκπαιδευόμενοι, οι οποίοι περατώνουν επιτυχώς την κατάρτιση, διορίζονται, εντός δύο μηνών από τη σύνταξη των πινάκων επιτυχόντων, σε θέσεις δόκιμων δικαστικών λειτουργών στον κλάδο, στον οποίο αντιστοιχεί το τμήμα της Σχολής, όπου είχαν καταταγεί μετά το πέρας του δεύτερου σταδίου της κατάρτισης.». Δηλαδή, ο νομοθέτης, ακολουθώντας τη διατύπωση του Συντάγματος, χρησιμοποιεί αβίαστα τον όρο «δικαστικοί λειτουργοί» και για τους εισαγγελικούς λειτουργούς, θεωρώντας αυτονόητο ότι και εκείνοι εντάσσονται στο άρθρο 88 του Συντάγματος και απολαμβάνουν λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας.

II) Η Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

1. Οι ανεξάρτητες αρχές

Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές (ΑΔΑ), όπως είναι και η Α.Π.Δ.Π.Χ., πρωτοεμφανίστηκαν στην ελληνική έννομη τάξη μόλις το 1989, με το Ν. 1866/1989 ο οποίος ίδρυσε του Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ). Τρεις ήταν, εν πολλοίς, οι λόγοι που υπαγόρευσαν τη δημιουργία των ΑΔΑ: Ο πρώτος αφορά στην αδυναμία της ελληνικής διοικήσεως να εκπληρώσει ικανοποιητικώς την αποστολή της σε τομείς οι οποίοι αξιώνουν τη συνδρομή εξειδικευμένου προσωπικού, τη χρήση προηγμένης τεχνολογικής γνώσης, μέσων και εξοπλισμού, αλλά και ταχύτητα ενέργειας, υψηλό αίσθημα ευθύνης και αποτελεσματικότητα. Ο δεύτερος λόγος οφείλεται στο φαινόμενο που ενδημεί ιδιαίτερα στην ελληνική διοίκηση και αφορά την κομματικοποίηση της δημόσιας διοίκησης, η οποία αποτελεί πεδίο ανταγωνισμού και πελατειακών σχέσεων των κομμάτων, κάτι που δε συμβιβάζεται με την ανάγκη αμεροληψίας της διοίκησης ενός σύγχρονου κράτους και δημιουργεί τις εύλογες αμφιβολίες του διοικούμενου για

²¹ ΑΠ 555/2005 ό.α.

την αμεροληψία του διοικητικού οργάνου. Τέλος, ο τρίτος λόγος (πιθανόν και ο πιο πειστικός για τον έλληνα νομοθέτη) είναι η ύπαρξη κοινοτικών οδηγιών και η ανάγκη ενσωμάτωσής τους στο ελληνικό δίκαιο²². Έκτοτε (μετά το 1989) ο κοινός νομοθέτης, ίδρυσε μια πλειάδα ΑΔΑ, όπως η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (Ν. 2296/1995), η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ν.2075/1992), το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) (Ν.2190/1994), η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Ν.2472/1997), ο Συνήγορος του Πολίτη (ΣτΠ) (Ν.2477/1997) και η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ν.2773/1999). Τέσσερις από αυτές τις ΑΔΑ (ΕΣΡ, ΑΠΔΠΧ, ΑΣΕΠ και ο ΣτΠ) κατοχυρώθηκαν και συνταγματικά, με την αναθεώρηση του 2001, ενώ προβλέφθηκε και η σύσταση μιας ακόμα ΑΔΑ για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, της μετέπειτα ΑΔΑΕ (Ν. 3115/2003). Σύμφωνα με το άρθρο 101Α §§1-2 του Συντάγματος: «1. Όπου από το Σύνταγμα προβλέπεται η συγκρότηση και η λειτουργία ανεξάρτητης αρχής, τα μέλη της διορίζονται με ορισμένη θητεία και διέπονται από προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία, όπως νόμος ορίζει. 2. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την επιλογή και την υπηρεσιακή κατάσταση του επιστημονικού και λοιπού προσωπικού της υπηρεσίας που οργανώνεται για την υποστήριξη της λειτουργίας κάθε ανεξάρτητης αρχής. Τα πρόσωπα που στελεχώνουν τις ανεξάρτητες αρχές πρέπει να έχουν τα ανάλογα προσόντα, όπως νόμος ορίζει. Η επιλογή τους γίνεται με απόφαση της διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής και με επιδίωξη ομοφωνίας ή πάντως με την αυξημένη πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών της. Τα σχετικά με τη διαδικασία επιλογής ορίζονται από τον Κανονισμό της Βουλής.», ενώ κατά το άρθρο 2 του Ν. 3051/2002: «1. Οι ανεξάρτητες αρχές απολαύουν λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεν υπόκεινται σε εποπτεία και έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές. Οι ανεξάρτητες αρχές υπόκεινται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής». Είναι αληθές ότι μια πρώτη ανάγνωση των ανωτέρω διατάξεων, οδηγεί συνειρμικά στις διατάξεις του Συντάγματος για την λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία των δικαστικών λειτουργών²³. Με μία προσεκτικότερη, όμως, θεώρηση, άγεται κανείς στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ποιοτική διαφορά ανάμεσα στις δύο περιπτώσεις. Ειδικότερα, η λειτουργική ανεξαρτησία των δικαστών θεμελιώνεται τόσο στη διάταξη του άρθρου 87 του Συντ. όσο και σε εκείνη του άρθρου 26, με την οποία κατοχυρώνεται η διάκριση των εξουσιών και η ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας απέναντι στην νομοθετική και την εκτελεστική εξουσία. Αντιθέτως, η λειτουργική ανεξαρτησία των μελών των ΑΔΑ, θεσμοθετείται στο Συντ. χωρίς παράθεση διατάξεων που να προσδιορίζουν το περιεχόμενό της. Επίσης, ο εκτελεστικός Ν.3051/2002 απλώς διευκρινίζει ότι το περιεχόμενο της λειτουργικής ανεξαρτησίας του θεσμού των ΑΔΑ συνίσταται στο ότι αυτές

²² Τζώνου Θεοδώρου «Οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές», Παπαζήση - Αθήνα 2010

²³ Άρθρο 87

εκφεύγουν του ελέγχου – εποπτείας των κυβερνητικών οργάνων και των υπολοίπων διοικητικών αρχών, με συνέπεια αυτή (λειτουργική ανεξαρτησία) τελικά να οριοθετείται έναντι των λοιπών οργάνων της εκτελεστικής εξουσίας (της οποίας αποτελούν και αυτές τμήμα) και μόνον και όχι έναντι των λοιπών συντεταγμένων εξουσιών (νομοθετικής, δικαστικής). Τέλος δε θα πρέπει να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι οι ΑΔΑ δεν έχουν την συνταγματικά κατοχυρωμένη εξουσία, όπως τα δικαστήρια ²⁴, να ελέγχουν τη συνταγματικότητα των νόμων ²⁵. Περαιτέρω, η προσωπική ανεξαρτησία των μελών των ΑΔΑ (όπως αυτή αποτυπώνεται από τον προσδιορισμό του χρόνου της θητείας τους, τα απαιτούμενα προσόντα των μελών, τον χαρακτηρισμό τους ως ανωτάτων κρατικών λειτουργών, τα ασυμβίβαστα και τις κατά παρέκκλιση αποδοχές τους) διαφοροποιείται από εκείνη των δικαστών, ιδίως λόγω της ισοβιότητας των τελευταίων και της συνταγματικής κατοχυρώσεως του εν γένει νομικού τους καθεστώτος (αποδοχές, υπηρεσιακή κατάσταση – μεταβολές, αποκλειστική απασχόληση, πειθαρχική εξουσία). Είναι προφανές, λοιπόν, ότι αν και η προσωπική ανεξαρτησία των μελών των ΑΔΑ είναι παρασάγγας ανώτερη από εκείνη των δημοσίων υπαλλήλων, υστερεί εκείνης των δικαστών, διαφοροποίηση η οποία «ευλόγως υπαγορεύεται, ιδίως, από τον παρακολουθηματικό, εν σχέσει προς τη λειτουργική, χαρακτήρα της προσωπικής ανεξαρτησίας, από τη φύση του δικαστικού λειτουργήματος ως διαρκούς και αποκλειστικώς ασκούμενου, και, κυρίως, από τη θέση και τον εγγυητικό ρόλο της Δικαστικής Λειτουργίας στο Πολίτευμα.»²⁶.

2. Η Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Η Α.Π.Δ.Π.Χ. συστάθηκε με το άρθρο 15 του Ν. 2472/1997, ενώ απέκτησε και συνταγματική κατοχύρωση με την αναθεώρηση του 2001, όπου στο άρθρο 9Α εδ. β' του Συντ. προβλέπεται ότι «...Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει.». Η Αρχή συγκροτείται από ένα δικαστικό λειτουργό βαθμού Συμβούλου της Επικρατείας ή αντίστοιχου και άνω, ως Πρόεδρο, και έξι μέλη ως εξής: α) έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή Α.Ε.Ι. σε γνωστικό αντικείμενο του δικαίου, β) έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης στο γνωστικό αντικείμενο της πληροφορικής. γ) έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή Α.Ε.Ι. και δ) τρία πρόσωπα κύρους και εμπειρίας στον τομέα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ο δικαστικός λειτουργός - Πρόεδρος και οι καθηγητές - μέλη μπορεί να είναι εν ενεργεία ή μη. Στα μέλη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα επιτρέπεται η άσκηση καθηκόντων μέλους διδακτικού

²⁴ Άρθρο 93§4 Συντ..

²⁵ Τζώνου Θεοδώρου ό.α.

²⁶ Τζώνου Θεοδώρου ό.α.

προσωπικού Α.Ε.Ι. με καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής διορίζονται με θητεία. Η θητεία τους είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί μία μόνο φορά. Κανείς δεν μπορεί να υπηρετήσει συνολικά περισσότερο από οκτώ (8) χρόνια. Η σύνθεση των έξι μελών της Αρχής ανανεώνεται κατά το ήμισυ ανά διετία ²⁷. Τα μέλη της Αρχής επιλέγονται με ισάριθμους αναπληρωτές, οι οποίοι πρέπει να έχουν τα αυτά προσόντα με τα τακτικά μέλη, κατά τη διαδικασία του άρθρου 101Α του Συντ. και διορίζονται με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού Δικαιοσύνης, εντός δεκαπέντε ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της αποφάσεως της Διασκέψεως των Προέδρων της Βουλής (άρθρο του Ν.3051/2002). Η Αρχή έχει τις εξής ιδίως αρμοδιότητες:

α) Εκδίδει οδηγίες προς το σκοπό ενιαίας εφαρμογής των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

β) Καλεί και επικουρεί τα επαγγελματικά σωματεία και τις λοιπές ενώσεις φυσικών ή νομικών προσώπων που διατηρούν στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας για την αποτελεσματικότερη προστασία της ιδιωτικής ζωής και των εν γένει δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων στον τομέα της δραστηριότητάς τους.

γ) Απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους τυχόν εκπροσώπους τους και δίδει κατά την κρίση της δημοσιότητα σε αυτές.

δ) Χορηγεί τις άδειες που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου και καθορίζει το ύψος των σχετικών παραβόλων.

ε) Καταγγέλλει τις παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου στις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές.

στ) Επιβάλλει τις κατά το άρθρο 21 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις.

ζ) Αναθέτει σε μέλος ή μέλη της τη διενέργεια διοικητικών εξετάσεων.

η) Ένεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας διοικητικούς ελέγχους στο πλαίσιο των οποίων ελέγχονται η τεχνολογική υποδομή και άλλα, αυτοματοποιημένα ή μη, μέσα που υποστηρίζουν την επεξεργασία των δεδομένων.

θ) Γνωμοδοτεί για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ι) Εκδίδει κανονιστικές πράξεις.

ια) Ανακοινώνει στη Βουλή παραβάσεις των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ιβ) Συντάσσει κάθε χρόνο έκθεση για την εκτέλεση της αποστολής της κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

---

²⁷ Άρθρο 16 του Ν. 2472/1997

ιγ) Εξετάζει τα παράπονα των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και την προστασία των δικαιωμάτων τους, όταν αυτά θίγονται από την επεξεργασία δεδομένων που τους αφορούν.

ιδ) Συνεργάζεται με αντίστοιχες Αρχές άλλων Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης σε ζητήματα σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

ιε) Ασκήει ανεξάρτητο έλεγχο στο εθνικό τμήμα του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν, σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 1 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν (ν. 2514/1997 ΦΕΚ 140 Α'), ασκήει τις αρμοδιότητες της εθνικής εποπτικής αρχής που προβλέπεται στο άρθρο 23 της Σύμβασης ΕΥΡΩΠΟΛ (ν. 2605/1998 ΦΕΚ 88 Α'), και τις αρμοδιότητες της εθνικής εποπτικής αρχής που προβλέπεται στο άρθρο 17 της Σύμβασης για τη χρήση της πληροφορικής στον τελωνειακό τομέα (ν. 2706/1999 ΦΕΚ 77 Α'), καθώς και τις αρμοδιότητες εποπτείας που προκύπτουν από οποιαδήποτε άλλη διεθνή συμφωνία.²⁸

Οι ανωτέρω αρμοδιότητες δεν απέχουν πολύ από εκείνες που προβλέπει το άρθρο 61 του νομοσχεδίου για την «Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679»²⁹:

1. Επιπλέον των καθηκόντων της Αρχής δυνάμει του άρθρου 57 του Κανονισμού, η Αρχή έχει ιδίως τα ακόλουθα καθήκοντα:

α) Με την επιφύλαξη των καθηκόντων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 70 του Κανονισμού και το άρθρο 51 παράγραφος 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680, η Αρχή μπορεί να εκδίδει οδηγίες και συστάσεις και να υποδεικνύει βέλτιστες πρακτικές για κάθε θέμα που αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών των προσώπων

β) Η Αρχή μπορεί εκδίδει, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος, γνώμες προς τη Βουλή των Ελλήνων, την κυβέρνησή ή προς άλλους δημόσιους φορείς καθώς και προς το κοινό για κάθε θέμα το οποίο σχετίζεται με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

γ) Η Αρχή παρέχει γνώμη για κάθε ρύθμιση που πρόκειται να περιληφθεί σε νόμο ή σε κανονιστική πράξη που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση αυτού, η οποία αφορά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η διαβούλευση πραγματοποιείται κατά το στάδιο εκπόνησης της ρύθμισης σε χρόνο και με τρόπο που καθιστά εφικτή την έγκαιρη διατύπωση γνώμης από την Αρχή και τη σχετική διαβούλευση επί του περιεχομένου του σχεδίου ρύθμισης.

²⁸ άρθρο 19 του Ν. 2472/1997.

²⁹ <http://www.opengov.gr/ministryofjustice/?p=9269>

δ) Η Αρχή παρέχει συμβουλές στον υπεύθυνο επεξεργασίας σύμφωνα με τη διαδικασία προηγούμενης διαβούλευσης σύμφωνα με το άρθρο 36 του Κανονισμού, το άρθρο 13 και το άρθρο 43 του παρόντος νόμου.

ε) Η ΑΠΔΠΧ εκδίδει και δημοσιοποιεί πρότυπα και έντυπα Γνωστοποίησης και Ανακοίνωσης Περιστατικών Παραβίασης που απευθύνονται στην Αρχή και στα υποκείμενα των δεδομένων αντίστοιχα σύμφωνα με τα άρθρα 33 και 34 του Κανονισμού και τα άρθρα 12, 46 και 47 του παρόντος νόμου.

στ) Διατυπώνει και εγκρίνει τα κριτήρια πιστοποίησης που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 42 του Κανονισμού και το άρθρο 15 του παρόντος νόμου.

ζ) Παρέχει τη συνδρομή της στον Εθνικό Οργανισμό Διαπίστευσης για τη χορήγηση της διαπίστευσης του άρθρου 42 του Κανονισμού και του άρθρου 15 του παρόντος νόμου.

η) Ελέγχει τη νομιμότητα της επεξεργασίας δυνάμει του άρθρου 13– 22 του Κανονισμού, των άρθρων 9 έως 11 και 31 έως 35 του παρόντος νόμου και ενημερώνει κατά τα προβλεπόμενα στα ως άνω άρθρα και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος το υποκείμενο των δεδομένων για την έκβαση του ελέγχου ή για τους λόγους για τους οποίους δεν διενεργήθηκε ο έλεγχος.

θ) χειρίζεται τις καταγγελίες που υποβάλλονται από το υποκείμενο των δεδομένων ή από φορέα ή οργάνωση ή ένωση σύμφωνα με το άρθρο 68 του παρόντος. Η Αρχή ερευνά, στο μέτρο του δυνατού , το αντικείμενο της καταγγελίας και ενημερώνει τον καταγγέλλοντα για την πρόοδο και για την έκβαση της έρευνας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

ι) Ανακοινώνει στη Βουλή παραβάσεις των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ια) Συντάσσει κάθε χρόνο έκθεση για την εκτέλεση της αποστολής της κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Η έκθεση υποβάλλεται από τον Πρόεδρο της Αρχής στον Πρόεδρο της Βουλής και τον Πρωθυπουργό και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με ευθύνη της Αρχής, η οποία μπορεί να δώσει και άλλου είδους δημοσιότητα στην έκθεση.

§4 Οι επιμέρους αρμοδιότητες του Εισαγγελέα

1) Οι αρμοδιότητες του Εισαγγελέα κατά τις διατάξεις του ΚΟΔΚΑΛ³⁰

---

³⁰ Η αρμοδιότητα του εισαγγελέα ως προς τον ΚΠοινΔ, την παραγγελία επίδειξης εγγράφων, τον Α.Ν. 1539/1938, τη δημοσιοποίηση των στοιχείων του κατηγορουμένου και τη διεύθυνση της εισαγγελίας, θα εξεταστούν σε ιδιαίτερα κεφάλαια κατωτέρω

Μία πληθώρα νομοθετημάτων, με κυριότερα τον ΚΠοινΔ, τον ΚΠολΔ και το Ν. 1756/1988 ΚΟΔΚΔΔ, καθορίζουν τις αρμοδιότητες του εισαγγελέα στα πλαίσια της ποινικής και πολιτικής δίκης. Κυριότερες αρμοδιότητες του εισαγγελέα είναι³¹:

- α) η μονοπωλιακή άσκηση της ποινικής δίωξης,
- β) η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης και η διεύθυνση της προανάκρισης,
- γ) η εποπτεία και ο έλεγχος των αστυνομικών αρχών αναφορικά με την πρόληψη και τη δίωξη των εγκλημάτων,
- δ) η παράσταση στα δικαστικά συμβούλια και τα δικαστήρια και η υποβολή προτάσεων σ' αυτά,
- ε) η άσκηση των ενδίκων μέσων,
- στ) η εκτέλεση των αποφάσεων ποινικών δικαστηρίων και η παροχή συνδρομής για την εκτέλεση εκτελεστών τίτλων,
- ζ) η εποπτεία και ο έλεγχος των σωφρονιστικών καταστημάτων,
- η) ο έλεγχος και επιθεώρηση των δημοσίων κατηγορών, συμβολαιογράφων, φυλάκων μεταγραφών, υποθηκών, νηολογίων, κτηματολογίων, υποθηκολογίων πλοίων και αεροσκαφών, των ληξιάρχων και δικαστικών επιμελητών, καθώς και η προς αυτούς απεύθυνση παραγγελιών, οδηγιών και συστάσεων σχετικών με την άσκηση των καθηκόντων τους.
- θ) η γνωμοδότηση σε νομικά ζητήματα, που δεν έχουν εισαχθεί στα δικαστήρια,
- ι) η σύσταση σε όσους φιλονικούν, να αποφύγουν την τέλεση αξιοποιώνων πράξεων και να επιδιώξουν την ειρηνική λύση της διαφοράς τους,
- ια) μια πληθώρα αρμοδιοτήτων, συνδεδεμένες με το αστικό δίκαιο³².

Είναι πρόδηλο, από το περιεχόμενο των παραπάνω αρμοδιοτήτων, ότι αυτές άπτονται του πυρήνα του εισαγγελέα ως δικαστικού λειτουργού και ότι σε κάθε μία από αυτές ο εισαγγελέας ενεργεί υπό την δικαιοδοτική του ιδιότητα, με άμεσο επακόλουθο κατά την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων να μην υφίσταται αρμοδιότητα της Α.Π.Δ.Π.Χ. . Βέβαια κάποιες αντιρρήσεις μπορούν να προβληθούν αναφορικά με την υπ' αριθμόν (ι) αρμοδιότητα του εισαγγελέα να συστήνει σε όσους φιλονικούν να αποφεύγουν την τέλεση αξιοποιώνων πράξεων. Και τούτο διότι στην προκειμένη περίπτωση ο εισαγγελέας δεν κρίνει ούτε γνωμοδοτεί για κάποια υπόθεση, αλλά απλά συστήνει (συνήθως κατόπιν αιτήματος κάποιας εκ των δύο πλευρών) στα δύο μέρη να αποφύγουν παράνομες συμπεριφορές. Μάλιστα, η σύσταση του εισαγγελέα στερείται εκτελεστότητας, ενώ η μη συμμόρφωση με αυτήν δε συνιστά απείθεια³³.

³¹ άρθρο 25 Ν. 1756/1988

³² Π.χ. 603, 750 ΚΠολΔ, 82, 1378, 1532, 1534, 1536, 1537 ΑΚ.

³³ ΑΠ ποιν. 17/1996 ΠοινΧρον 1996 σελ. 1300

Στην πράξη, ο εισαγγελέας χορηγεί στον αιτούντα ένα σημείωμα³⁴, το οποίο δεν καταχωρείται σε κάποιο πρωτόκολλο, αλλά ο παραπονούμενος το προσκομίζει στο οικείο αστυνομικό τμήμα όπου καταχωρείται στο βιβλίο συμβάντων και καλείται το έτερο μέρος προκειμένου να του γίνουν οι σχετικές συστάσεις. Επομένως, ακόμα και αν θεωρηθεί ότι η αρμοδιότητα αυτή του εισαγγελέα δεν είναι δικαιοδοτική, δεν υπάρχει αρχείο δεδομένων στην εισαγγελία και συνεπώς δε γεννάται ζήτημα πρόσβασής του σε αυτό από κάθε έναν που έχει έννομο συμφέρον, ο οποίος τελικά θα απευθυνθεί στο οικείο αστυνομικό τμήμα προκειμένου να του χορηγηθεί απόσπασμα του βιβλίου συμβάντων³⁵. Στην υποθετική περίπτωση που κάποια εισαγγελία τηρεί αρχείο συστάσεων, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι και αυτή η αρμοδιότητα είναι δικαιοδοτική, καθόσον μπορεί να φαίνεται ότι ο εισαγγελέας ενεργεί «συμβουλευτικά», στην ουσία όμως, ως φύλακας της τήρησης της νομιμότητας, της προστασίας του πολίτη και της διαφύλαξης των κανόνων της δημόσιας τάξης³⁶, επιδιώκει την πρόληψη της τέλεσης κάποιας αξιόποινης πράξης. Αντί, δηλαδή, ο εισαγγελέας να ενεργήσει μετά την τέλεση της αξιόποινης πράξης με την παραγγελία στα αστυνομικά όργανα διενέργειας προανάκρισης, «πάει ένα βήμα πίσω» και συνιστά τη μη τέλεση της αξιόποινης πράξης.

II) Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων από τον Εισαγγελέα κατά την ποινική – πολιτική δίκη.

Τόσο ο ΓΚΠΔ, όσο και ο Ν. 2472/1997, αλλά και το νέο νομοσχέδιο για τα προσωπικά δεδομένα (μετά την εφαρμογή του ΓΚΠΔ), ρητά εισάγουν εξαιρέσεις για τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές, όταν αυτές ασκούν δικαιοδοτικά καθήκοντα. Μάλιστα στο άρθρο 65 του νομοσχεδίου του εφαρμοστικού νόμου του ΓΚΠΔ³⁷ προβλέπεται ότι «Η εποπτεία των πράξεων επεξεργασίας που διενεργείται από τα δικαστήρια και τις εισαγγελικές αρχές στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής δραστηριότητάς τους ασκείται από: α) τον Προϊστάμενο κάθε Δικαστηρίου/ Εισαγγελίας ή τον Δικαστικό λειτουργό που αυτός ορίζει. Ο Προϊστάμενος/δικαστικός λειτουργός ελέγχει τη συμμόρφωση με τις ρυθμίσεις του Κανονισμού, του παρόντος νόμου και άλλων συναφών διατάξεων, παρέχει οδηγίες για την εφαρμογή αυτών, εξετάζει καταγγελίες/ επιλαμβάνεται καταγγελιών που αφορούν την εφαρμογή των κανόνων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την άσκηση της δικαιοδοτικής δραστηριότητας του οικείου δικαστηρίου. β) Τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς κάθε κλάδου/ Ανώτατος Δικαστικό λειτουργό, η οποία/ ο οποίος ορίζεται από τον Πρόεδρο/

³⁴ Με το μοτίβο «να γίνουν συστάσεις»

³⁵ Εξυπακούεται ότι το αστυνομικό τμήμα υπάγεται στη δικαιοδοσία της Α.Π.Δ.Π.Χ.

³⁶ άρθρο 24 §2 ΚΟΔΚΔΔ

³⁷ <http://www.opengov.gr/ministryofjustice/?p=9269>

επιλέγεται από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου/ Εισαγγελίας). Η επιτροπή/ο δικαστικός λειτουργός εκδίδει οδηγίες και κατευθύνσεις για την ενιαία εφαρμογή του Κανονισμού, του παρόντος νόμου και άλλων συναφών διατάξεων και εκδίδει γνωμοδοτήσεις για ζητήματα μείζονος σημασίας ή ύστερα από αίτημα των Προϊστάμενων των Δικαστηρίων/Εισαγγελίας (υπό α)». Ειδικά η χορήγηση αντιγράφων της ποινικής διαδικασίας και γενικά στοιχείων που αφορούν ποινικές διώξεις ρυθμίζεται αποκλειστικά από τις διατάξεις των άρθρων 101, 104, 107, 108 και 147 ΚΠοινΔ, καθώς και από το άρθρο 147 ΚΠοινΔ, όταν πρόκειται για τη χορήγηση αντιγράφων σε τρίτα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της ανάκρισης (απαιτείται σύμφωνη γνώμη ανακριτή και εισαγγελέα). Η ίδια η Α.Π.Δ.Π.Χ. στην ετήσια έκθεσή της για το έτος 2016 αναφέρει «εάν ο κατηγορούμενος θεωρεί ότι για την υπεράσπισή του, ενόψει των ισχυρισμών που προβάλλει κατά την προανάκριση, κύρια ανάκριση, αλλά και κατά την εκδίκαση της υποθέσεως και των ζητημάτων που ανακύπτουν, απαιτούνται και άλλα ιατρικά πιστοποιητικά από τον φάκελο νοσηλείας του τρίτου ή πορίσματα των εργαστηριακών εξετάσεων στις οποίες τυχόν υποβλήθηκε κ.ά., πέραν εκείνων που υπάρχουν στη δικογραφία που σχηματίστηκε ή αναφέρονται στον κατάλογο των αναγνωστέων εγγράφων ή αναφέρεται στα πρακτικά και την πρωτόδικη απόφαση ότι αναγνώσθηκαν, είναι δυνατόν να ζητήσει, εφόσον κρίνει ότι τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα για την υπεράσπισή του και την ουσιαστική διερεύνηση της υποθέσεως, να τεθούν στη δικογραφία κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις. Αναφορικά με την επεξεργασία δεδομένων υγείας από τεχνικούς-πραγματογνώμονες στο πλαίσιο εκκρεμούς ένδικης υπόθεσης, η Αρχή έκρινε με τα Γ/ΕΞ/4147-1/06.07.2016 και Γ/ΕΞ/2667-1/04.05.2016 έγγραφα ότι πρόσβαση νομίμως διορισμένου τεχνικού συμβούλου στα αρχεία νοσοκομείου και συγκεκριμένα στον φάκελο ασθενούς, με σκοπό τη σύνταξη έκθεσης πραγματογνωμοσύνης περί της σωματικής βλάβης, η οποία και θα αποτελέσει τμήμα του σχηματιζομένου φακέλου της δικογραφίας, εκφεύγει του ρυθμιστικού πεδίου του ν. 2472/1997, τηρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 207 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.»³⁸. Επομένως, η όποια επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τον εισαγγελέα (συμπεριλαμβανόμενων και των ευαίσθητων δεδομένων), στο πλαίσιο της ποινικής ή πολιτικής δίκης, εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Α.Π.Δ.Π.Χ..³⁹.

III) Η δικαιοδοτική αρμοδιότητα του Εισαγγελέα, σύμφωνα με το Α.Ν. 1539/1938

³⁸ § 3.3.4.1. της έκθεσης, η οποία είναι ανηρτημένη στην επίσημη ιστοσελίδα της Α.Π.Δ.Π.Χ.

³⁹ ΓνωμΕισΑΠ 5/2008 ΠοινΧρον 2009 σελ. 928

Με το άρθρο 22 του Α.Ν. 1539/1938 είχε ανατεθεί στον εισαγγελέα πρωτοδικών η προστασία της νομής των δημοσίων κτημάτων. Κατά τη διατύπωση του νόμου «Οσάκις μεταξύ των οργάνων του Δημοσίου και ιδιώτου αμφισβητείται η διακατοχή επί ωρισμένου κτήματος, ζητείται η προσωρινή παρά του εισαγγελέως πρωτοδικών ρύθμισις παρά μεν του ιδιώτου δι' αιτήσεως, παρά δε των οργάνων του Δημοσίου δι' απλού εγγράφου.». Η προστασία αυτή επεκτάθηκε και στα ακίνητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με το άρθρο 1 §1 του Ν.Δ. 31/1968. Το άρθρο αυτό ίσχυσε επί πολλά έτη, αποτελώντας στην ουσία μια απόκλιση από τον ΚΠολΔ, καθώς αφαιρούσε την αρμοδιότητα ρύθμισης της νομής από τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια και την απένειμε στους κατά τόπους εισαγγελείς πρωτοδικών, οι οποίοι καλούνταν να κρίνουν εμπράγματος διαφορές κατ' εξαίρεση των κυρίων καθηκόντων τους που αφορούσαν το ποινικό δίκαιο. Με το άρθρο 1 άρθρο ένατο §7 του Ν. 4335/2015, το άρθρο 22 του Α.Ν. 1539/1938 καταργήθηκε και έκτοτε (από 23-7-2015) η ρύθμιση της νομής των δημοσίων κτημάτων, επανήλθε στους δικαστές των πολιτικών δικαστηρίων. Υπό κανονικές συνθήκες, λοιπόν, η έρευνα της ανωτέρω αρμοδιότητας του εισαγγελέα και η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων της δικογραφίας, υπό το πρίσμα του ΓΚΠΔ θα έμενε χωρίς αντικείμενο. Εντούτοις, ο νομοθέτης επέλεξε να αναβιώσει τις διατάξεις του 22 του Ν. 1539/1938, μέσω άλλου (νεώτερου) νομοθετήματος. Έτσι με το άρθρο 184 του Ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α 94/27-05-2016), συστήθηκε ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.»⁴⁰, ενώ στο άρθρο 207 ορίζεται ότι «Για την προσωρινή ρύθμιση των διαφορών που ανακύπτουν από την αμφισβήτηση της διακατοχής ακινήτων τους έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 18 του ν.δ. της 22.4/16.5/1926 και του άρθρου 22 του α.ν.1539/1938 (Α'488)». Με τις διατάξεις αυτές, ο εισαγγελέας (στην ουσία) καλείται εκ νέου να κρίνει για τη ρύθμιση της νομής των ακινήτων του Δημοσίου, αφού η περιουσία που θα διαχειρίζεται η ως άνω Α.Ε., προέρχεται από τη μεταβίβαση σε αυτήν των περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου. Συνεπώς, ανακύπτει πάλι η ανάγκη διερεύνησης της ανωτέρω διάταξης του Α.Ν. 1539/1938. Η ως άνω αρμοδιότητα του εισαγγελέα, αποτελεί ιδιόρρυθμη δικαιοδοτική λειτουργία, κατά την οποία δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 731 – 733 ΚΠολΔ. Η απόφαση του εισαγγελέα πρωτοδικών, που αποτελεί αστυνομικό μέτρο, έχει καθαρά προσωρινό χαρακτήρα και ισχύει μέχρι να εκδώσουν απόφαση τα αρμόδια πολιτικά δικαστήρια, υπόκειται σε ανακοπή ενώπιον του εισαγγελέα εφετών⁴¹, ενώ δεν υπάρχει δυνατότητα αναστολής της εκτέλεσης της απόφασης του εισαγγελέα

⁴⁰ Γνωστή και ως «Υπερταμείο»

⁴¹ άρθρο 30 του Ν. 3800/1957

ακόμη και αν είχε ασκηθεί ανακοπή. Κατά το παρελθόν είχε υποστηριχθεί⁴² ότι η διάταξη αυτή είναι αντισυνταγματική διότι ο πολίτης αποστερείται από το φυσικό του δικαστή, καθώς ο εισαγγελέας δεν είναι δικαστής και δεν απολαμβάνει προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Όπως προεκτέθηκε⁴³, τέτοιο ζήτημα πλέον δεν τίθεται, αφού γίνεται δεκτό ότι ο εισαγγελέας αποτελεί δικαστικό λειτουργό που απολαμβάνει της λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας που προβλέπει το Σύνταγμα. Άλλωστε, υπέρ της συνταγματικότητας της διάταξης απεφάνθη και το ΑΕΔ με την υπ' αριθμόν 2/1977 απόφασή του. Το ερώτημα εάν ο εισαγγελέας είναι δικαστικός λειτουργός και ποια είναι τελικά η φύση της αρμοδιότητας του άρθρου 22 του Ν. 1539/1938, δε στερείται πρακτικού ενδιαφέροντος. Και τούτο διότι, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στην §1, ο ΓΚΠΔ εισάγει εξαίρεση για τα δικαστήρια «όταν ενεργούν υπό τη δικαιοδοτική τους ιδιότητα»⁴⁴. Η εισαγγελική απόφαση, λοιπόν, παρά τον αστυνομικό της χαρακτήρα, είναι πράξη δικαστική και όχι διοικητική και προσομοιάζει με αυτήν του ειρηνοδίκη, όταν ο τελευταίος δικάζει με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, με τη διαφορά ότι η δικαιοδοτική αυτή εξουσία του εισαγγελέα είναι περιορισμένη. Για το λόγο αυτό η απόφαση του εισαγγελέα δεν προσβάλλεται με αίτηση ακύρωσης στο Συμβούλιο της Επικράτειας⁴⁵. Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι κατά την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων από τον εισαγγελέα, όταν ο τελευταίος κρίνει στα πλαίσια του Α.Ν. 1539/1938, δεν εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητας της Α.Π.Δ.Π.Χ..

IV) Η αρμοδιότητα του Εισαγγελέα να εντέλλεται τη χορήγηση εγγράφων

Μια από τις πλέον «προβληματικές» αρμοδιότητες του εισαγγελέα, η οποία άπτεται του αντικειμένου της Α.Π.Δ.Π.Χ. και του ΓΚΠΔ, είναι αυτή με την οποία μπορεί να εντέλλεται τη χορήγηση εγγράφων. Σύμφωνα με το άρθρο 25 §4 του Ν. 1756/1988 (ΚΟΔΚΛ) «4. Ο εισαγγελέας πρωτοδικών: α) ..., β) δικαιούται να παραγγέλει στις υπηρεσίες του δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των οργανισμών κοινής ωφέλειας και όλων γενικά των επιχειρήσεων του δημοσίου τομέα, να παραδώσουν έγγραφα ή να χορηγήσουν αντίγραφά τους, όταν το ζητήσουν νομικά ή φυσικά πρόσωπα που έχουν δικαίωμα ή έννομο συμφέρον, εκτός αν πρόκειται για έγγραφα από αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 261 του Κ.Π.Δ. ⁴⁶». Η

⁴² «Δίκη» 413 υπό τον αριθμό 11 και ΝοΒ τ. 39 σελ. 268

⁴³ ανωτέρω §2 περ. Ι

⁴⁴ Προοίμιο 20 και 91, άρθρα 9§2 περ. στ, 37 §1α, 55§3

⁴⁵ ΣτΕ 199/1951

⁴⁶ Άρθρο 261. «Οι δημόσιοι υπάλληλοι γενικά στους οποίους έχει ανατεθεί έστω και προσωρινά δημόσια υπηρεσία και τα άλλα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 212 οφείλουν, αν διαταχθούν από εκείνον που κάνει την ανάκριση, να παραδώσουν στη δικαστική αρχή τα έγγραφα και στο πρωτότυπό τους ακόμα, καθώς και κάθε άλλο

αρμοδιότητα αυτή καθιερώθηκε το 1988⁴⁷, δύο μόλις χρόνια μετά το Ν. 1599/1986 που θεσμοθέτησε το δικαίωμα πρόσβασης του πολίτη στη δημόσια πληροφορία, και μάλιστα όχι με κάποιο νομοθέτημα για τη δημόσια διοίκηση, αλλά με τον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Δικαστικών Λειτουργιών, δηλαδή με ένα νόμο που αφορά την οργάνωση της δικαιοσύνης. Με τον τρόπο αυτό ο νομοθέτης θέλησε να επιταχύνει τη διαδικασία πρόσβασης του πολίτη στα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή της διοίκησης, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, καθώς: α) παρακάμπτει την χρονοβόρα και πολυδάπανη δικαστική προσβολή της διοικητικής πράξης που αρνείται τη χορήγησή τους⁴⁸ και β) εκδίδεται ταχύτερα από τις αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

1. Περιεχόμενο των εισαγγελικών παραγγελιών.

Η διάταξη του άρθρου 25 §4 του Ν. 1756/1988, συνειρμικά μας οδηγεί στα όσα ορίζει το άρθρο 5 του Ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με το οποίο ο πολίτης έχει δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα της διοίκησης. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 2690/1999: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις. 2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. 3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβλάπτεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, διοικητικών, αστυνομικών ή

αντικείμενο που βρίσκεται στην κατοχή τους λόγω των καθηκόντων τους, του λειτουργήματος ή του επαγγέλματός τους, εκτός αν δηλώσουν εγγράφως, έστω και αναιτιολόγητα, ότι πρόκειται για διπλωματικό ή στρατιωτικό μυστικό που ανάγεται στην ασφάλεια του κράτους ή μυστικό που σχετίζεται με το λειτούργημα ή το επάγγελμά τους.».

⁴⁷ Ανάλογο περιεχομένου διατάξεις, για την πρόσβαση τρίτων στις πληροφορίες κάποιου αρχείου κατόπιν εντολής του εισαγγελέα, βρίσκουμε στο άρθρο 13§1 του Ν. 2830/2000 «Κώδικας Συμβολαιογράφων» και στο άρθρο 14 του Ν. 3418/2005 «Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας»,

⁴⁸ Μάλιστα σε περίπτωση ακύρωσης της διοικητικής πράξης, το διοικητικό όργανο υποχρεούται να εκδώσει νέα, ενώ μέσω της εισαγγελικής παραγγελίας διατάσσεται η διοίκηση να χορηγήσει άμεσα τα έγγραφα, χωρίς την έκδοση νέας διοικητικής πράξης.

στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης. 4. Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται : α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Αν πρόκειται για πληροφορίες ιατρικού χαρακτήρα, αυτές γνωστοποιούνται στον αιτούντα με τη βοήθεια γιατρού, ο οποίος ορίζεται για το σκοπό αυτόν. 5. Η άσκηση του κατά τις παρ. 1 και 2 δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας. 6. Η χρονική προθεσμία για τη χορήγηση εγγράφων κατά τις παραγράφους 1 και 2 ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του πολίτη είναι είκοσι (20) ημέρες.». Με μια πρώτη ματιά οι παραπάνω διατάξεις φαίνεται να εξυπηρετούν τον ίδιο σκοπό και πιθανόν να αλληλοεπικαλύπτονται. Εντούτοις, από την προσεκτικότερη θεώρησή τους προκύπτει ότι πρόκειται για δύο διαφορετικές διαδικασίες, καθώς από την αντιπαραβολή των διατάξεων του Ν. 1756/1988 (ΚΟΔΚΛ) και του Ν. 2690/1999 (ΚΔΔ) διαπιστώνουμε ότι:

Η μία διαδικασία δεν αποτελεί προϋπόθεση της άλλης. Ο πολίτης μπορεί να ζητήσει το έγγραφο απευθείας από τη διοίκηση ή να επιδιώξει την έκδοση σχετικής παραγγελίας από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Πιθανή άρνηση της διοίκησης προσβάλλεται ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, ενώ η απόφαση του εισαγγελέα για χορήγηση ή μη της παραγγελίας μπορεί να «προσβληθεί» στον προϊστάμενό του Εισαγγελέα Εφετών.

Η εισαγγελική παραγγελία αφορά τα διοικητικά και ιδιωτικά έγγραφα του άρθρου 13 ΠΚ γενικώς, ενώ ο ΚΔΔ αναφέρεται στο περιεχόμενου μόνον των διοικητικών εγγράφων του διοικητικού φακέλου.

Με την εισαγγελική παραγγελία ζητείται η παράδοση του ίδιου του εγγράφου ή η χορήγηση αντιγράφου του, ενώ με τον ΚΔΔ ζητείται η χορήγηση αντιγράφου ή η απλή επιτόπια μελέτη του εγγράφου

Για να παραγγείλει ο εισαγγελέας τη χορήγηση του εγγράφου, θα πρέπει ο αιτών να αποδείξει την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος ή δικαιώματος, σε αντίθεση με τον ΚΔΔ όπου θεωρείται αρκετή η ύπαρξη ευλόγου ενδιαφέροντος ⁴⁹.

Όριο της εισαγγελικής παραγγελίας αποτελεί το απόρρητο των συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου ⁵⁰, το διπλωματικό ή στρατιωτικό απόρρητο σχετικό με την ασφάλεια

⁴⁹ Ως εύλογο, όμως, ενδιαφέρον δεν νοείται το ενδιαφέρον κάθε πολίτη για την εύρυθμη άσκηση των γενικών καθηκόντων των διοικητικών υπηρεσιών και για την τήρηση των νόμων, αλλά εκείνο το οποίο προκύπτει, κατά τρόπο αντικειμενικό, από την ύπαρξη μιας συγκεκριμένης, προσωπικής έννομης σχέσεως, συνδεδεμένης με το υποβαλλόμενο αίτημα ή με το περιεχόμενο των διοικητικών στοιχείων στα οποία ζητείται η πρόσβαση (ΣτΕ 3938/2013 βάση νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

⁵⁰ Άρθρο 9 του Π.Δ. 63/2005

του κράτους ή το επαγγελματικό απόρρητο, ενώ ο ΚΔΔ περιστέλλει το δικαίωμα σε περιπτώσεις ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και απορρήτου το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.

Η εισαγγελική παραγγελία απευθύνεται στις υπηρεσίες του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. στις υπηρεσίες του δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των οργανισμών κοινής ωφέλειας και όλων γενικά των επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα⁵¹, ενώ ο ΚΔΔ δεν εφαρμόζεται, κατ' αρχήν, στα Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα.

Δηλαδή η αρμοδιότητα του εισαγγελέα, άλλοτε είναι ευρύτερη και άλλοτε στενότερη, σε σχέση με τον ΚΔΔ, δίνοντας την εύλογη εντύπωση ότι αποτελεί «μια αυτόνομη διαδικαστική πρόβλεψη χωρίς αντίκρισμα στο ουσιαστικό δίκαιο»⁵².

2. Φύση των εισαγγελικών παραγγελιών.

Αναφορικά με τη φύση της εισαγγελικής παραγγελίας, έχουν προταθεί τρεις βασικές απόψεις⁵³: α) ότι αποτελεί δικαστική απόφαση. Όμως οι δικαστικές αποφάσεις εκδίδονται από τα δικαστήρια τα οποία συγκροτούνται από τακτικούς δικαστές⁵⁴. Και ναι μεν ο εισαγγελικός λειτουργός συμπεριλαμβάνεται στους δικαστικούς λειτουργούς που αναφέρονται στο Σύνταγμα⁵⁵, όμως δεν εκδίδει δικαστικές αποφάσεις, όπως οι τακτικοί δικαστές, αλλά διατάξεις. Είναι, δε, αληθές ότι η διαδικασία έκδοσης της σχετικής παραγγελίας είναι ιδιαίτερα απλή και γρήγορη: ο αιτών υποβάλλει το αίτημα στον εισαγγελέα ακροάσεων, ο οποίος αποφαινεται αν θα χορηγήσει τη σχετική παραγγελία, χωρίς να ακούσει την άποψη της διοίκησης και χωρίς να γνωρίζει το ακριβές περιεχόμενο του σχετικού εγγράφου. Και το εύλογο ερώτημα που ανακύπτει είναι, πως μπορεί να χαρακτηριστεί ως δικαστική, μια παραγγελία για την έκδοση της οποίας δεν λήφθηκε υπ' όψιν και ο αντίλογος της διοίκησης. Επομένως η παραγγελία για τη χορήγηση των εγγράφων δεν μπορεί να θεωρηθεί δικαστική απόφαση, β) ότι η παραγγελία αποτελεί διοικητική πράξη. Όμως η άποψη αυτή δεν είναι ορθή αφού κάτι τέτοιο απαγορεύεται από το ίδιο το Σύνταγμα⁵⁶, γ) απομένει ο χαρακτηρισμός της παραγγελίας ως «δικαστικής διάταξης», η οποία αποτελεί και την κρατούσα άποψη. Σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 7/2007 εγκύκλιο του Εισαγγελέα του ΑΠ, οι παραγγελίες αποτελούν «ιδιότυπες πράξεις διοικητικού χαρακτήρα και μπορούν ως διοικητικές πράξεις ν' ανακληθούν όπως επίσης μπορούν ν' επαναληφθούν αν εκλείψουν οι λόγοι που επέβαλλαν την ανάκληση τους». Εντούτοις, η άποψη αυτή δεν μένει

⁵¹ Για τον ορισμό του δημοσίου τομέα βλ. άρθρο 1 §6 του Ν. 1256/1982 και Ευγενίας Πρεβεδούρου «Έννοια και οριοθέτηση του δημόσιου τομέα» στον ιστότοπο <https://www.prevedourou.gr>

⁵² Φυτράκη Ευτυχί «Η εισαγγελική παραγγελία χορήγησης εγγράφων» ΕφΔΔ 2009 σελ. 136

⁵³ Φυτράκη Ευτυχί ό.α.

⁵⁴ Άρθρο 87 Συντ.

⁵⁵ Βλ. ανωτέρω §2 I

⁵⁶ Άρθρο 89§3 «Η ανάθεση διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς απαγορεύεται»

χωρίς αντίλογο. Ειδικότερα, υπάρχουν ενδοιασμοί για το κατά πόσο μια παραγγελία, η οποία δεν λαμβάνεται στο πλαίσιο της ποινικής δίκης (άρθρο 138 ΚΠοινΔ) και δεν αποτελεί άσκηση διοίκησης ή απονομής δικαιοσύνης, θα μπορούσε να ενδυθεί τον μανδύα της «δικαστικής» διάταξης, όταν πόρρω απέχει από τα συνήθη «δικαστικά» καθήκοντα του εισαγγελέα⁵⁷.

3. Δεσμευτικότητα των εισαγγελικών παραγγελιών.

Έχουν υποστηριχθεί τρεις βασικές απόψεις, αναφορικά με τη δεσμευτικότητα των εισαγγελικών παραγγελιών οι οποίες κινούνται από την απόλυτη δεσμευτικότητα μέχρι τη απουσία δεσμευτικότητας. Αναλυτικότερα⁵⁸:

α) Η άποψη της απόλυτης δεσμευτικότητας της εισαγγελικής παραγγελίας.

Αποτελεί την κρατούσα άποψη και δη στη νομολογία, κατά την οποία η εισαγγελική παραγγελία είναι δεσμευτική για την διοίκηση, που υποχρεούται να χορηγήσει τα έγγραφα, έστω και αν έχει άλλη άποψη. Υπεύθυνος είναι ο συντάκτης της εισαγγελικής παραγγελίας, η αρμοδιότητα του οποίου στηρίζεται σε ρητή διάταξη νόμου (ΚΟΔΚΔΛ) και είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη κάθε άλλης. Ακόμα και αν η διοίκηση έχει διαφορετική άποψη και θεωρεί ότι δεν πρέπει να παράσχει πρόσβαση στο έγγραφο, εντούτοις δεν μπορεί να ελέγξει την εισαγγελική παραγγελία, ακόμα και αν η τελευταία είναι «φανερά εσφαλμένη». Αντιθέτως, η διοίκηση σε κάθε περίπτωση υποχρεούται να συμμορφωθεί⁵⁹ με την εισαγγελική παραγγελία καθώς η τελική κρίση για τη χορήγηση των εγγράφων ανήκει στον εκδότη εισαγγελέα, χωρίς βέβαια να αποκλείεται η προσφυγή στον ανώτερο εισαγγελέα, ο οποίος μπορεί να την ανακαλέσει. Σε αντίθετη περίπτωση θα φαινόταν σαν η διοίκηση να ελέγχει τον εισαγγελέα και η σχετική του παραγγελία να υπόκειται στην έγκριση αυτής, πράγμα που δε στηρίζεται σε καμία διάταξη του νόμου⁶⁰. Αξιοσημείωτη είναι η υπ' αριθμόν 94/2013 απόφαση της ΟλΣτΕ⁶¹ που έκρινε προσφυγή Δημάρχου στον οποίο είχε επιβληθεί η ποινή της αργίας επειδή δεν είχε χορηγήσει στον αντίπαλο συνδυασμό επικυρωμένα αντίγραφα των αποφάσεων μεταδημοτεύσεων. Η απόφαση αυτή επιβεβαίωσε (βλ. §14 της αποφάσεως), αν και όχι ευθέως, τη δέσμευση της διοίκησης από τις εισαγγελικές παραγγελίες.

⁵⁷ Φυτράκη Ευτυχίό.α.

⁵⁸ Βλ. και Εμμανουήλ Ι. Λασκαρίδης «Το κλειδί της πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα: εισαγγελική παραγγελία ή άδεια αρχής προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα;», ΔιΜΕΕ 2012 σελ. 314

⁵⁹ Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης στοιχειοθετείται το έγκλημα του άρθρου 169 ΠΚ όσο και του άρθρου 259 ΠΚ - ενδεχομένως και άλλων αξιοποιώνων πράξεων, ενώ γεννάται και αξίωση για αποζημίωση με βάσει τις διατάξεις των άρθρων 104, 105 ΕισΝΑΚ.

⁶⁰ ΕγκΕισΑΠ 6/2006 ΠοινΔικ 2007 σελ. 292

⁶¹ Βάση νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ

β) Η άποψη της μη δεσμευτικότητας της εισαγγελικής παραγγελίας.

Κατά την άποψη αυτή ο εισαγγελέας δεν είναι τακτικός δικαστής και η εισαγγελική παραγγελία δεν αποτελεί δικαστική απόφαση. Επίσης η παραγγελία του δεν αποτελεί διοικητική πράξη, αφού κάτι τέτοιο προσκρούει στο άρθρο 89 του Συντ. Επομένως, δεν υποχρεούται η διοίκηση να συμμορφωθεί με την παραγγελία, αλλά απλά να ερευνήσει το νόμιμο της αιτήσεως για την χορήγηση των εγγράφων, διότι σε αντίθετη περίπτωση θα υφίσταται παράλειψη νόμιμης οφειλόμενης ενέργειας (πράγμα που άλλωστε θα έκανε και αν ο διοικούμενος δεν προσέφευγε στον εισαγγελέα, αλλά υπέβαλε εξ αρχής την αίτηση στη διοίκηση). Οι υποστηρικτές αυτής της άποψης, επικαλούνται το γεγονός ότι ο εισαγγελέας δεν γνωρίζει το ακριβές περιεχόμενο του εγγράφου και συνεπώς δεν μπορεί να κρίνει με ασφάλεια εάν δικαιολογείται ή όχι η χορήγησή του.

γ) Σχετική δεσμευτικότητα της εισαγγελικής παραγγελίας.

Κατά την τρίτη, ενδιάμεση γνώμη, η παραγγελία του εισαγγελέα είναι δεσμευτική μόνον όταν είναι αιτιολογημένη, δεν αποτελεί απλή διαβίβαση αίτησης, αφορά συγκεκριμένη διοικητική πράξη (δηλαδή δεν πρέπει να είναι γενική και αόριστη) και δεν προσκρούει σε ειδική διάταξη νόμου (π.χ. δεν παραβιάζει κάποιο απόρρητο).

δ) Κριτική θεώρηση του Ν. 1756/1988.

Το άρθρο 25 §4 του Ν. 1756/1988 (ΚΟΔΚΔΛ), θα πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελεί μια παρωχημένη διάταξη, που δεν ανταποκρίνεται στις εξελίξεις της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και στην ανάγκη οργάνωσης μιας σύγχρονης διοίκησης. Ειδικότερα, η διάταξη αυτή του νομοθέτη αντικατοπτρίζει την αντίληψη ότι η διοίκηση «κρύβει τα χαρτιά της»⁶², είναι δυσκίνητη, με πολύπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες και συνεπώς ο διοικούμενος πρέπει να «εξοπλιστεί» με ένα γρήγορο τρόπο πρόσβασης στα έγγραφα που τον ενδιαφέρουν. Είναι προφανές ότι ο συντάκτης του άρθρου 25 του ΚΟΔΚΔΛ, ήθελε αφενός μεν να απαλλάξει τον πολίτη από την εμπλοκή του σε πολυετείς και δαπανηρές δικαστικές διαμάχες ενώπιον των διοικητικών ή πολιτικών δικαστηρίων (αναλόγως αν εναγόμενο είναι το δημόσιο ή Ν.Π.Ι.Δ.) και αφετέρου να εξοπλίσει τον αρμόδιο υπάλληλο με ένα είδος «συγχωροχαρτίου» το οποίο θα τον απάλλαζε από τυχόν ποινικές, πειθαρχικές και αστικές ευθύνες, για την παραβίαση των

---

⁶² Φυτράκη Ευτυχί ό.α.

διατάξεων για τα προσωπικά δεδομένα ή τη διαφύλαξη κάποιου απορρήτου⁶³. Ορθότερη, λοιπόν, θα ήταν η λύση, ενόψει και των νέων διατάξεων του ΓΚΠΔ, να καταργηθεί το άρθρο 25 §4 του Ν. 1756/1988 και η σχετική αρμοδιότητα να μεταφερθεί στον πρόεδρο υπηρεσίας του διοικητικού ή πολιτικού δικαστηρίου (εξαρτάται ποιος είναι το καθ' ου). Κατά τη διαδικασία θα καλείται το καθ' ου, θα εκθέτει τις απόψεις του και στο τέλος ο δικαστής, εφόσον κρίνει βάσιμη την αίτηση, θα εκδίδει διαταγή (αντίστοιχη της εισαγγελικής παραγγελίας) επίδειξης του εγγράφου, κατά της οποίας δε θα επιτρέπεται κανένα ένδικο μέσο. Είναι αυτονόητο ότι η συγκεκριμένη διαταγή δε θα έχει καμία σχέση με τα ασφαλιστικά μέτρα, κατά τα οποία δεν επιτρέπεται η ικανοποίηση του δικαιώματος⁶⁴, και θα εφαρμόζεται μόνον κατά του δημοσίου και των προσώπων του άρθρου 1 §6 του Ν. 1256/1982.

Από όλα τα ανωτέρω συνάγεται ότι με το παρόν νομοθετικό πλαίσιο, ο εισαγγελέας παρέχει στον ενδιαφερόμενο πρόσβαση στα έγγραφα του δημοσίου και των προσώπων του άρθρου 1 §6 του Ν. 1256/1982, ασκώντας μάλλον δικαιοδοτικά παρά διοικητικά καθήκοντα, αφού η παραγγελία είναι «δικαστική διάταξη» και μάλιστα υποχρεωτική για τη διοίκηση. Συνεπώς, όταν ο εισαγγελέας εκδίδει τη σχετική παραγγελία, δεν μπορεί να προβληθεί κατ' αυτής η προστασία των προσωπικών δεδομένων τρίτων προσώπων, ως λόγος άρνησης συμμόρφωσης, ούτε μπορεί η Α.Π.Δ.Π.Χ. να παρέμβει, αφού ο ίδιος ο ΓΚΠΔ εξαιρεί από την εποπτεία της τη δικαιοδοτική κρίση των δικαστικών – εισαγγελικών οργάνων.

V) Η δημοσιοποίηση από τον Εισαγγελέα των στοιχείων των υποκειμένων

1.) Η δημοσιοποίηση από τον Εισαγγελέα των στοιχείων των κατηγορουμένων

Σύμφωνα με το άρθρο 2§1β του Ν. 2472/1997, ο εισαγγελέας πρωτοδικών (ή ο εισαγγελέας εφετών, εφόσον η υπόθεση εκκρεμεί στο Εφετείο) μπορεί να επιτρέπει τη δημοσιοποίηση των ποινικών διώξεων ή των καταδικών, αδικημάτων που τιμωρούνται ως κακουργήματα ή πλημμελήματα με δόλο και ιδίως εγκλημάτων κατά της ζωής, κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κατά της προσωπικής ελευθερίας, κατά της ιδιοκτησίας, κατά των περιουσιακών δικαιωμάτων, παραβάσεων της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, επιβουλής της δημόσιας τάξης, ως και τελουμένων σε βάρος ανηλίκων θυμάτων⁶⁵. Ίδια διάταξη προβλέπεται και στο άρθρο 30 του

⁶³ Είναι γνωστό ότι πολλοί υπάλληλοι, από ευθυνοφοβία, αρνούνται να ικανοποιήσουν το αίτημα χορήγησης εγγράφων και ζητούν την προσκόμιση εισαγγελικής παραγγελίας.

⁶⁴ Άρθρο 692 §4 ΚΠολΔ

⁶⁵ Βλ. Διάταξη ΕισΠρΑθ 22/2012 (αδημ)

νομοσχεδίου του εφαρμοστικού νόμου για την «Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679». Από τη σύγκριση των δύο διατάξεων προκύπτει ότι: α) το άρθρο 30 του νομοσχεδίου υιοθετεί μια πιο αόριστη διατύπωση, καθώς προϋποθέτει ύπαρξη «ιδιαίτερων σοβαρών εγκλημάτων», σε αντίθεση με το Ν. 2472/1997 που εξειδικεύει τα επιμέρους αδικήματα για τα οποία επιτρέπεται η δημοσιοποίηση των στοιχείων του κατηγορουμένου / καταδικασθέντος, β) κατά τον Ν. 2472/1997 εναντίον της διάταξης επιτρέπεται προσφυγή εντός δύο (2) ημερών από τη γνωστοποίηση στον κατηγορούμενο ή κατάδικο ενώπιον του Προϊστάμενου της Εισαγγελίας Πρωτοδικών ή του Προϊστάμενου της Εισαγγελίας Εφετών, εάν η υπόθεση εκκρεμεί στο Εφετείο, ο οποίος αποφαινεται εντός 2 ημερών. Μέχρι να αποφανθεί ο αρμόδιος Εισαγγελέας απαγορεύεται η εκτέλεση της διάταξης και η δημοσιοποίηση δεδομένων με εξαίρεση τα κακουργήματα των άρθρων 187, 187 Α και του 19ου Κεφαλαίου του Π.Κ. «εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής» για τα οποία η εισαγγελική διάταξη εκτελείται αμέσως και απλά επικυρώνεται από τον προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών εντός είκοσι τεσσάρων ωρών, εφόσον αυτή έχει εκδοθεί από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών, χωρίς να προβλέπεται δικαίωμα προσφυγής. Αντιθέτως, στο νομοσχέδιο του εφαρμοστικού νόμου προβλέπεται κοινή διαδικασία για όλα τα αδικήματα, ήτοι δικαίωμα προσφυγής εντός δύο (2) ημερών από τη γνωστοποίηση στο πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένων, ενώπιον του Προϊστάμενου της Εισαγγελίας Πρωτοδικών ή του Προϊστάμενου της Εισαγγελίας Εφετών, εάν η υπόθεση εκκρεμεί στο Εφετείο. Μέχρι να αποφανθεί ο αρμόδιος Εισαγγελέας απαγορεύεται η εκτέλεση της διάταξης και η ανακοίνωση ή δημοσιοποίηση δεδομένων, γ) από εκεί και ύστερα, το νομοσχέδιο προβλέπει αυστηρότερες προϋποθέσεις, αφού η ανακοίνωση / δημοσιοποίηση πραγματοποιείται μόνο για ορισμένο χρονικό διάστημα και για ορισμένο σκοπό. Εάν εκπληρωθεί ο επιδιωκόμενος σκοπός ή παρέλθει το ορισμένο διάστημα χωρίς να κριθεί αναγκαία η παράτασή του, λαμβάνονται όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία για την άρση της σχετικής δημοσιοποίησης όπως η αποανάρτηση από ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής. Επίσης, στο πλαίσιο της αποκατάστασης προσβολής της προσωπικότητας του κατηγορουμένου, προβλέπεται ότι σε περίπτωση παύσης της ποινικής δίωξης ή αθώωσης, η αρμόδια αρχή που προέβη στην αρχική ανακοίνωση ή δημοσιοποίηση προβαίνει σε ανάλογη ανακοίνωση ή δημοσιοποίηση, εκτός εάν το υποκείμενο των δεδομένων αντιτάσσεται σε αυτή.

Πρόκειται για μια διάταξη η οποία έχει κατακριθεί εντόνως, καθώς θεωρείται ότι προσβάλλει θεμελιώδη δικαιώματα των κατηγορουμένων, τα οποία προστατεύονται από την

Ε.Σ.Δ.Α. και το Σύνταγμα, ενώ και η αποτελεσματικότητά της τίθεται υπό αμφισβήτηση ⁶⁶. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση, που απασχόλησε και την Α.Π.Δ.Π.Χ., της δημοσιοποίησης από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών ⁶⁷ των φωτογραφιών και της ποινικής δίωξης που ασκήθηκε σε βάρος οροθετικών εκδιδομένων γυναικών για τα αδικήματα της βαριάς σκοπούμενης σωματικής βλάβης και λοιπών αδικημάτων. Η δημοσιοποίηση αυτή προκάλεσε την αντίδραση αρκετών οργανώσεων και μεμονωμένων ατόμων, θεωρώντας ότι αποτελούσε διαπόμπευση των κατηγορουμένων. Με την υπ' αριθμόν Γ/ΕΙΣ/3200/3-5-2012 καταγγελία τους προς την Α.Π.Δ.Π.Χ., εννέα μη κυβερνητικές οργανώσεις κατήγγειλαν ως παράνομη την ανωτέρω δημοσιοποίηση των προσωπικών δεδομένων των οροθετικών γυναικών, ζητώντας παράλληλα την έκδοση προσωρινής διαταγής αναστολής της συγκεκριμένης επεξεργασίας. Σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 128/2012 απόφαση της Α.Π.Δ.Π.Χ.: «Η θεσπιζόμενη, κατά τα ανωτέρω, αρμοδιότητα των εισαγγελικών αρχών δεν αποτελεί αμιγώς διοικητική αρμοδιότητα του εισαγγελέως, η οποία επίσης εκφεύγει του δικαστικού ελέγχου, με βάση το οργανικό κριτήριο, ως πράξη προερχομένη από όργανο της δικαστικής εξουσίας, αλλά μπορεί να ενταχθεί στο έργο της απονομής της δικαιοσύνης, με το οποίο είναι επιφορτισμένες κατά το Σύνταγμα (άρθρο 87 επ.) οι δικαστικές και εισαγγελικές αρχές, καθώς λαμβάνει χώρα κατά τη διερεύνηση μίας ποινικής υπόθεσης, με τη διενέργεια προανακρίσεως, ή κυρίας ανακρίσεως, που ως σκοπό έχουν την βεβαίωση εγκλημάτων, που αναφέρονται στην διάταξη και απαριθμούνται ενδεικτικώς σ' αυτή και κατατείνει στον κολασμό τους.». Με την ίδια απόφαση η Α.Π.Δ.Π.Χ. απέρριψε τις καταγγελίες, κρίνοντας ότι σε αντίθετη περίπτωση θα υπήγαγε ουσιαστικά στον έλεγχο της τους λειτουργούς της εισαγγελικής αρχής, οι οποίοι, όπως και οι δικαστικοί λειτουργοί, απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και υπόκεινται κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους μόνο στο Σύνταγμα και στους νόμους, πράγμα το οποίο τυγχάνει ευθέως αντίθετο προς την προαναφερθείσα συνταγματική αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 10 του με το ΓΚΠΔ, η επεξεργασία (διάδοση – δημοσιοποίηση) των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα, διενεργείται μόνο υπό τον έλεγχο επίσημης αρχής ή εφόσον η επεξεργασία επιτρέπεται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους το οποίο προβλέπει επαρκείς εγγυήσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων. Αμφότερα τα νομοθετήματα (Ν. 2472/1997 και το νομοσχέδιο του εφαρμοστικού νόμου), όπως προεκτέθηκε, αναθέτουν στον εισαγγελέα, ως δικαστικό λειτουργό που απολαμβάνει λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας, να κρίνει ⁶⁸ εάν η δημοσιοποίηση των στοιχείων του κατηγορουμένου / καταδικασθέντος συμβάλλει στην πρόληψη νέων αδικημάτων ή τη

⁶⁶ Σταυρινάκη Τίνα «Η δημοσιοποίηση δεδομένων σχετικά με ποινικές δίωξεις ή καταδίκες», ΔτΑ 2000 σελ. 809

⁶⁷ ΔιατΕισΠρΑθ 22/2012 (αδημ)

⁶⁸ Κρίση η οποία υπόκειται σε δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Εισαγγελέα Εφετών.

διευκόλυνση της διερεύνησης παλαιών. Μάλιστα, σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 4/2016 εγκύκλιο του Εισαγγελέα του ΑΠ⁶⁹, η δημοσιοποίηση θα πρέπει να μην περιορίζεται μόνο στον επίσημο ιστότοπο της Ελληνικής Αστυνομίας, αλλά να επεκτείνεται σε όλα τα ΜΜΕ, στις διεθνείς ευρωπαϊκές αστυνομικές και διωκτικές αρχές, καθώς και στους αντίστοιχους διαδικτυακούς τόπους αυτών, στα πλαίσια της υφιστάμενης διακρατικής αστυνομικής συνεργασίας. Από τη στιγμή που η υπόθεση αποτελεί αντικείμενο έρευνας από τον αρμόδιο εισαγγελέα, δηλαδή εμπίπτει στα ανατεθειμένα σε αυτόν καθήκοντα⁷⁰, θα ήταν δύσκολο να αναγνωριστεί ότι η διάταξή του να δημοσιοποιηθούν τα στοιχεία των υποκειμένων που εμπλέκονται σε μία ποινική υπόθεση, δε συμπεριλαμβάνεται στα δικαιδοτικά του καθήκοντα και άρα ότι υπόκειται στον έλεγχο της Α.Π.Δ.Π.Χ.⁷¹, τη στιγμή μάλιστα που και η ίδια η Αρχή αναγνωρίζει ότι δεν έχει αρμοδιότητα επί του συγκεκριμένου ζητήματος⁷².

2.) Η δημοσιοποίηση από τον Εισαγγελέα των στοιχείων αγνοουμένων ατόμων.

Μια άλλη περίπτωση κατά την οποία ο εισαγγελέας προβαίνει στη δημοσιοποίηση των στοιχείων των υποκειμένων, χωρίς αυτά να είναι κατηγορούμενοι σε κάποια υπόθεση και χωρίς να έχουν συναινέσει, είναι εκείνη κατά την οποία αναζητούνται εξαφανισμένα άτομα. Μέχρι σήμερα, υπό το καθεστώς του Ν. 2472/1997, όταν εξαφανιζόταν κάποιο άτομο, οι εισαγγελείς εξέδιδαν διάταξη επικαλούμενοι το άρθρο 7Α του ως άνω νόμου, το οποίο καθιερώνει εξαίρεση από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας από την Α.Π.Δ.Π.Χ., ιδίως δε όταν η επεξεργασία γίνεται από δικαστικές αρχές στο πλαίσιο απονομής της δικαιοσύνης. Δηλαδή, οι εισαγγελείς, στα πλαίσια των δικαιδοτικών τους καθηκόντων για την πρόληψη ή εξιχνίαση αδικημάτων κατά της ζωής, της προσωπικής ελευθερίας, της γενετήσιας αξιοπρέπειας κ.τ.λ., επέτρεπαν τη δημοσιοποίηση των προσωπικών δεδομένων των εξαφανισθέντων ατόμων (φωτογραφία, όνομα, ηλικία, τόπο κατοικίας, κατάσταση της υγείας) χωρίς την συναίνεση των τελευταίων. Την αρμοδιότητα της εισαγγελίας στο συγκεκριμένο ζήτημα δέχεται και η Α.Π.Δ.Π.Χ. στην ετήσια έκθεση πεπραγμένων του έτους 2013. Συνεπώς, σύμφωνα και με όσα προβλέπει ο ΓΚΠΔ, έπεται ότι οι εισαγγελείς όταν διατάσσουν τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των αγνοουμένων ατόμων, έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα και δεν ελέγχονται ούτε χρειάζεται να ζητούν την άδεια από την Α.Π.Δ.Π.Χ.

VI) Ο Εισαγγελέας ως προϊστάμενος της εισαγγελίας

⁶⁹ Ιστοσελίδα ΕισΑΠ

⁷⁰ Βλ. ανωτέρω §3 στοιχ. Ι

⁷¹ ΓνωμΕισΑΠ 5/2008 ΠοινΧρον 2009 σελ. 928

⁷² Βλ. την υπ' αριθμόν 128/2012 απόφαση της Α.Π.Δ.Π.Χ, την υπ' αριθμόν 3/2009 γνωμοδότηση της Α.Π.Δ.Π.Χ. και την ετήσια έκθεση πεπραγμένων της Α.Π.Δ.Π.Χ. έτους 2013 .

Πέραν των αμιγώς δικαιοδοτικών αρμοδιοτήτων του, ο εισαγγελέας προΐσταται της εισαγγελίας⁷³ στην οποία υπηρετεί και δη των λοιπών εισαγγελέων και των διοικητικών υπηρεσιών της, στα πλαίσια που ορίζει ο Ν. 1756/1988 και ο κανονισμός της εισαγγελίας⁷⁴. Όπως κάθε υπηρεσία, έτσι και η εισαγγελία τηρεί βιβλία και αρχείο⁷⁵ με έγγραφα τα οποία εμπεριέχουν προσωπικά δεδομένα, πολλά εκ των οποίων ευαίσθητα, καθώς αφορούν την ποινική κατάσταση τρίτων ατόμων. Εξάλλου, σε μια προσπάθεια εκσυγχρονισμού τους στα πλαίσια της «Κοινωνίας της Πληροφορίας», οι εισαγγελίες έχουν αρχίσει να αποκτούν διαδικτυακούς ιστοτόπους⁷⁶, τους οποίους επισκέπτονται αρκετά άτομα τα οποία μπορεί, σε περίπτωση εγγραφής τους στο site, να δηλώσουν τα πλήρη στοιχεία τους.

Πριν διερευνηθεί εάν η τήρηση αρχείου από την εισαγγελία εντάσσεται στα δικαιοδοτικά της καθήκοντα (και σε ποια έκταση), θα πρέπει να εξεταστεί τι επικρατεί «στην καρδιά» του δικαιοδοτικού συστήματος της Ε.Ε., στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)

1. Η πρόσβαση του κοινού στο αρχείο του ΔΕΕ

α) Το καθεστώς υπό τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001

Σύμφωνα με το άρθρο 2 §3 του ΓΚΠΔ «Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά όργανα, φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης, εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001⁷⁷. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης εφαρμοστέες σε μια τέτοια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προσαρμόζονται στις αρχές και τους κανόνες του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 98.». Έτσι ρητά εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής του τα όργανα της Ε.Ε., μεταξύ των οποίων και το ΔΕΕ, τα οποία υπόκεινται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Σύμφωνα με το άρθρο 46 του κανονισμού 45/2001, που αφορά τα καθήκοντα του ευρωπαϊού επόπτη προστασίας δεδομένων: «γ) ελέγχει και διασφαλίζει την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και κάθε άλλης κοινοτικής πράξης που αφορά την προστασία φυσικών προσώπων από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από όργανο ή οργανισμό της Κοινότητας, με εξαίρεση το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στα πλαίσια της άσκησης των δικαιοδοτικών του καθηκόντων». Δηλαδή, αμφότεροι οι κανονισμοί έχουν υιοθετήσει την ίδια

⁷³ Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 1756/1988 την εισαγγελία διευθύνει ο αρχαιότερος εισαγγελέας, εκτός από τις Εισαγγελίες Εφετών Αθηνών και τις Εισαγγελίες Πρωτοδικών Αθηνών και Θεσσαλονίκης, οι οποίες διευθύνονται από τον Εισαγγελέα που εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία από τις Ολομέλειες των οικείων εισαγγελιών

⁷⁴ άρθρο 17 του Ν. 1756/1988

⁷⁵ άρθρο 10 §3 του Ν. 1756/1988

⁷⁶ π.χ. ΕισΑΠ: <https://www.eisap.gr/>,

ΕισΠρΑθ: http://www.eispa.gr/opencms/opencms/epa_site

⁷⁷ Είναι προφανές ότι όπου στον ΓΚΠΔ αναφέρεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001, πλέον θα εννοείται ο Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725.

διατύπωση αναφορικά με την εξαίρεση των δικαστηρίων κατά την εκτέλεση των δικαιοδοτικών τους καθηκόντων.

β) Το καθεστώς υπό τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725

Ήδη, από 21-11-2018, ισχύει ο Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ». Το ύφος και η διατύπωση των άρθρων αυτού του Κανονισμού, και δη όσον αφορά το ΔΕΕ, μας θυμίζουν εκείνες του ΓΚΠΔ, καθώς και εδώ εισάγεται εξαίρεση, όταν το δικαστήριο ασκεί τα δικαιοδοτικά του καθήκοντα. Έτσι στην §74 του προοιμίου διαβάζουμε «Η εποπτική αρμοδιότητα του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων δεν θα πρέπει να καλύπτει την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από το Δικαστήριο, όταν αυτό ενεργεί υπό τη δικαιοδοτική του ιδιότητα, ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του Δικαστηρίου κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών του καθηκόντων, περιλαμβανομένης της λήψης αποφάσεων. Για τις εν λόγω πράξεις επεξεργασίας, το Δικαστήριο θα πρέπει να εξασφαλίζει ανεξάρτητο έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 του Χάρτη, για παράδειγμα μέσω εσωτερικού μηχανισμού». Παράλληλα, στο άρθρο 10 §2 περ. στ αναφέρεται ότι εξαιρείται του Κανονισμού η επεξεργασία που γίνεται από το Δικαστήριο (ΔΕΕ) όταν αυτό ενεργεί υπό τη δικαιοδοτική του ιδιότητα, ενώ με το άρθρο 57§1 το ΔΕΕ εκφεύγει από τον έλεγχο του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων όταν ενεργεί στο πλαίσιο της άσκησης των δικαιοδοτικών του καθηκόντων.

γ) Η πρακτική που ακολουθεί το ΔΕΕ

Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα του ΔΕΕ «Κατ' εφαρμογή του άρθρου 15, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την απόφασή του της 11ης Οκτωβρίου 2016, θέσπισε κανόνες σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα που αυτό κατέχει κατά την άσκηση των διοικητικών λειτουργιών του. Κάθε πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα εντός της Ένωσης έχει δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα αυτά υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην εν λόγω απόφαση. Η απόφαση αυτή δεν έχει εφαρμογή στα έγγραφα δικαστικής φύσεως. Τα δημόσια δεδομένα και έγγραφα που αφορούν τις υποθέσεις μπορούν να εξετάζονται στη σχετική με τη νομολογία βάση δεδομένων»

⁷⁸. Ακολούθως, με έγγραφό⁷⁹ του το ΔΕΕ πληροφορεί το κοινό για τις αιτήσεις προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα που κατέχει το ίδιο στο πλαίσιο της ασκήσεως των διοικητικών καθηκόντων του. Στην §2 του εγγράφου αναφέρεται ότι «Σκοποί της επεξεργασίας για την οποία προορίζονται τα δεδομένα είναι ο χειρισμός των αιτήσεων προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα που κατέχει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της ασκήσεως των διοικητικών καθηκόντων του» ενώ στην §6 αναφέρεται ότι «Με την επιφύλαξη δικαστικής προσφυγής, κάθε υποκείμενο δεδομένων μπορεί να καταθέτει ένσταση στον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων εφόσον θεωρεί ότι τα δικαιώματα που του παρέχει το άρθρο 16 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραβιάστηκαν εξαιτίας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, εκ μέρους ενός οργάνου ή οργανισμού της Κοινότητας.». Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι το ΔΕΕ έχει διαχωρίσει το αρχείο που διατηρεί σε δύο κατηγορίες: α) στο τμήμα που αφορά τα έγγραφα που αφορούν κάποια υπόθεση. Αυτά καλύπτονται από τον όρο «δικαιοδοτικά καθήκοντα» και συνακόλουθα διαφεύγουν τον διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 45/2001 και ήδη του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 και β) στα διοικητικής φύσεως έγγραφα. Στην περίπτωση αυτή το υποκείμενο έχει δικαίωμα προσφυγής στον Επόπτη Προστασίας δεδομένων, εφόσον θεωρείται ότι προσβάλλονται τα δικαιώματά του, χωρίς να αποκλείεται η δικαστική προσφυγή.

2. Εφαρμογή των διαπιστώσεων από την πρακτική του ΔΕΕ, στο αρχείο της εισαγγελίας.

Οι διαπιστώσεις από την πρακτική που ακολουθεί στο ΔΕΕ στον τομέα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οδηγεί αναπόφευκτα στα ακόλουθα συμπεράσματα: Κάθε φορά που κάποιο υποκείμενο υποβάλει αίτημα στον προϊστάμενο μιας εισαγγελίας για τη λήψη κάποιου εγγράφου – πληροφορίας που διατηρείται στο αρχείο της τελευταίας, θα πρέπει να γίνεται έλεγχος σε τι αφορούν αυτές οι πληροφορίες. Οσάκις διαπιστώνεται ότι πρόκειται για δεδομένα που σχετίζονται με κάποια από τις δικαιοδοτικές αρμοδιότητες του εισαγγελέα, όπως αυτές περιγράφηκαν ανωτέρω⁸⁰, τότε δε βρίσκει έδαφος εφαρμογής ο ΓΚΠΔ, αναφορικά με την άσκηση εποπτείας από την Α.Π.Δ.Π.Χ., ενώ η οποιαδήποτε προσβολή των δικαιωμάτων του υποκειμένου θα κριθεί εν τέλει με βάση τις διατάξεις του άρθρου 105 του ΕισΝΑΚ. Όταν, όμως, τα έγγραφα είναι διοικητικής φύσεως (όπως για παράδειγμα αυτά που αφορούν τους

⁷⁸ https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_184871/el/

⁷⁹ https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2013-01/access_documents_data_protection_note_el.pdf

⁸⁰ §3 στοιχ I

υπαλλήλους της εισαγγελίας) τότε η Α.Π.Δ.Π.Χ. μπορεί να ελέγξει την εισαγγελία για οποιαδήποτε παράβαση των διατάξεων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Άλλωστε και το νομοσχέδιο του εφαρμοστικού νόμου, στο άρθρο 65 προβλέπει την ανεξαρτησία των εισαγγελιών μόνον κατά την άσκηση της δικαιοδοτικής δραστηριότητάς τους. Συνεπώς, υπό το πρίσμα του ΓΚΠΔ, η Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών δε χρειάζεται πλέον να ζητά την άδεια της Α.Π.Δ.Π.Χ. προκειμένου να χορηγήσει σε τρίτο πρόσωπο στοιχεία από φάκελο που τηρείται στο αρχείο της Εισαγγελίας και αφορούν εισαγγελική παραγγελία με την οποία διατάσσεται η ακούσια νοσηλεία προσώπου, για το σκοπό της υποστήριξης δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου⁸¹. Ειδικότερα, το αρχείο που τηρεί η Εισαγγελία Πρωτοδικών για τις διαταχθείσες ακούσιες νοσηλείες, αφορά διατάξεις που εμπίπτουν στα «δικαιοδοτικά καθήκοντα» του εισαγγελέα και συνεπώς η πρόσβαση σε αυτό κρίνεται από τον εκάστοτε Προϊστάμενο της Εισαγγελίας, χωρίς να χρειάζεται η έγκριση της Α.Π.Δ.Π.Χ.⁸². Βέβαια, το ερώτημα που εύλογα ανακύπτει είναι πώς συμβιβάζεται με την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης ο έλεγχος της εισαγγελίας από την Α.Π.Δ.Π.Χ.. Όμως, από τη στιγμή που ο νέος Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 απεφάνθη υπέρ της δικαιοδοσίας του Επόπτη Προστασίας δεδομένων και όχι του ΔΕΕ και όταν το τελευταίο δέχεται την αρμοδιότητα του Επόπτη για το τμήμα του αρχείου του που δεν αφορά τις δικαστικές υποθέσεις, χωρίς να θεωρεί πως τίθεται υπό αμφισβήτηση η ανεξαρτησία του, έπεται ότι η ίδια τακτική μπορεί να εφαρμοστεί και στην ελληνική έννομη τάξη (και μάλιστα σε οποιονδήποτε δικαστικό σχηματισμό, είτε πρόκειται για εισαγγελίες είτε για δικαστήρια όλων των βαθμών και δικαιοδοσιών) χωρίς να παρακωλύεται το έργο της δικαιοσύνης. Και είναι βέβαιο, ότι σε περίπτωση που κάποιο υποκείμενο επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, από εκείνα που εμπίπτουν στο «διοικητικό αρχείο» της εισαγγελίας, προσέφευγε ενώπιον του ΔΕΕ, επικαλούμενο παραβίαση των διατάξεων του ΓΚΠΔ, το Δικαστήριο θα καταδίκασε την Ελλάδα, απορρίπτοντας οποιοδήποτε ισχυρισμό περί «ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης», ακολουθώντας τη λογική που και το ίδιο εφαρμόζει στο αρχείο του, ήτοι το διαχωρισμό του αρχείου σε «δικαστικό», όπου η πρόσβαση ελέγχεται από το δικαστήριο, και σε «διοικητικό», όπου έχει αρμοδιότητα η Α.Π.Δ.Π.Χ.

§5 Συμπεράσματα

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία τους, αποτελεί αδήριτη ανάγκη, ειδικά σε μια εποχή όπου οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και η ταχύτητα στην επικοινωνία, έχουν αυξήσει τη δυνατότητα των

⁸¹ Βλ. ετήσια έκθεση πεπραγμένων της Αρχής έτους 2013 και την υπ' αριθμόν 20/2013 απόφαση της Αρχής

⁸² Βλ. ανωτέρω §4 στοιχ. II

προσώπων (και δη των νομικών με μεγάλη κεφαλαιοποίηση) να δημιουργούν αρχεία στα οποία θα καταχωρούν τα προσωπικά δεδομένα (ακόμα και τα ευαίσθητα) των τρίτων ατόμων, πολλές φορές εν αγνοία τους⁸³. Ειδικά στο χώρο της απονομής της δικαιοσύνης, όπου η επεξεργασία έγκειται σε ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα φυσικών προσώπων που αφορούν την προσωπική, οικογενειακή, κοινωνική, επαγγελματική ή ποινική κατάστασή τους, τις σεξουαλικές ή θρησκευτικές πεποιθήσεις τους⁸⁴ κ.τ.λ., είναι πρόδηλη η ανάγκη λήψης όλων εκείνων των μέτρων από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, ώστε το περιεχόμενο των δικογραφιών να μην διαρρεύσει σε τρίτα, άσχετα, πρόσωπα. Οι εισαγγελικοί λειτουργοί, κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών τους καθηκόντων, είναι προφανές, όπως προεκτέθηκε, ότι δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του ΓΚΠΔ που αφορούν την εποπτεία τους από την Α.Π.Δ.Π.Χ. Τούτο, όμως, δε σημαίνει ότι απαλλάσσονται από την υποχρέωση προστασίας των προσωπικών δεδομένων των φυσικών προσώπων που επεξεργάζονται. Άλλωστε, το νομοσχέδιο του εφαρμοστικού νόμου του ΓΚΠΔ στο άρθρο 65, επιφυλάσσει στους Προϊσταμένους των Δικαστηρίων/Εισαγγελιών το ρόλο του επόπτη της εφαρμογής των κανόνων προστασίας δεδομένων κατά την άσκηση της δικαιοδοτικής δραστηριότητας του οικείου δικαστηρίου/εισαγγελίας, ενώ η τριμελής επιτροπής των ανωτάτων δικαστικών λειτουργών, στην ουσία θα ασκεί τις αρμοδιότητες της Α.Π.Δ.Π.Χ. επί του συνόλου των δικαστηρίων και εισαγγελιών της χώρας. Όμως, όταν οι εισαγγελίες ενεργούν στα πλαίσια των μη δικαιοδοτικών τους καθηκόντων, έπεται ότι οφείλουν να τηρούν τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού όπως οι υπόλοιπες δημόσιες αρχές, ορίζοντας «Υπεύθυνο προστασίας δεδομένων»⁸⁵ και αποδεχόμενες την αρμοδιότητα της Α.Π.Δ.Π.Χ.

Βιβλιογραφία

1. Αργυροπούλου Χριστοφόρου «Η Συνταγματική θέση του εισαγγελέα» ΤοΣ 2008 σελ. 77
2. Βαθρακοκοίλης Βασίλης - Βαθρακοκοίλη Ειρήνη «Κώδικας πολιτικής δικονομίας : ερμηνευτική - νομολογιακή ανάλυση (κατ' άρθρο)».
3. Βενιέρη Αντώνη «Η πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα υπό το πρίσμα της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» ΔιΜΕΕ 2012 σελ. 369
4. Γεωργιάδη Αποστόλου – Σταθοπούλου Μιχαήλ «ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ, κατ' άρθρο ερμηνεία», έκδοση Α' , Π.Ν. Σάκκουλα

⁸³ Αρκεί μια θετική δήλωση σε μία τυπική σύμβαση παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε η εταιρεία – πάροχος να διαβιβάσει το τηλέφωνο του αντισυμβαλλομένου της σε εταιρεία προώθησης προϊόντων.

⁸⁴ Με μια ανάγνωση των πρακτικών μιας δίκης μαθαίνουμε το θρήσκευμα του μάρτυρα, εφόσον αυτός επέλεξε να ορκιστεί με θρησκευτικό όρκο.

⁸⁵ άρθρα 37 επ. του ΓΚΠΔ

5. Δετσαρίδης Χρήστος «Το δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων», Σάκκουλας 2006
6. Δημόπουλος Π. «Η εισαγγελία», Σάκκουλας 2004
7. Καραμανλή – Μπουρουτάκη Αθηνά «Το δίκαιο της Νομής», Νομική Βιβλιοθήκη 1997
8. Κεραμέας - Κονδύλης - Νίκας «ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΠολΔ» (2000)
9. Κρουσταλάκης Ευάγγελος «Ο ρόλος του εισαγγελέα στη σύγχρονη κοινωνία : θεσμικό πλαίσιο και προοπτικές», Σάκκουλας 2005
10. Κοτσαλής Λεωνίδα – Μενουδάκος Κωνσταντίνος «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων» Νομική Βιβλιοθήκη 2018
11. Κουμάντου Γ.Α. «Ο εισαγγελέας είναι δικαστής;», Δ8,144 σελ. 10
12. Κουτνατζή – Παναγοπούλου Φερενίκη «Ο θεσμός του μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος», Σάκκουλας Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2016
13. Κουτνατζή – Παναγοπούλου Φερενίκη «Η ελευθερία του τύπου και η προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», ΔιΜΕΕ 2016 σ. 39 επ.
14. Λαζαράκος Γρηγόρης «Ανεξάρτητες αρχές : ο ρόλος και η σημασία τους στην ελληνική έννομη τάξη», Νομική Βιβλιοθήκη 2010
15. Εμμανουήλ Ι. Λασκαρίδης «Ερμηνεία κώδικα ιατρικής δεοντολογίας (Ν. 3418 / 2005)», Νομική Βιβλιοθήκη 2012
16. Εμμανουήλ Ι. Λασκαρίδης «Απόρρητο επαγγελματιών και βοηθών τους» σελ. στο βιβλίο «Έγκλημα κράτος και ποινική δικαιοσύνη», Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
17. Εμμανουήλ Ι. Λασκαρίδης «Το κλειδί της πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα: εισαγγελική παραγγελία ή άδεια αρχής προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα;», ΔιΜΕΕ 2012 σελ. 314
18. Λαζαράκος Γρηγόρης «Το δικαίωμα πρόσβασης και η προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», ΕφΔΔ 2009 σελ. 173
19. Λεκέα Σωκράτη «Αρμοδιότητες Εισαγγελέα στην Πολιτική Δίκη», Νομική Βιβλιοθήκη 2003
20. Λινάρδου Β. «Οργανισμός Δικαστηρίων Πολιτικών και Ποινικών» Σάκκουλας 1992
21. Μήτρου Λίλιαν «Ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων» Σάκκουλα 2017
22. Μπρακατσούλα Βασιλείου «Η νομή και η προστασία της», Αθήνα 1995, Π. Σάκκουλας
23. Παπαϊωάννου Εμ. «Ο Εισαγγελεύς», Αθήνα 1980
24. Σιουμάλα Ν. Ευαγγελία «Η συν τω νόμω πρόσβαση του τρίτου σε ευαίσθητα δεδομένα για δικαστική χρήση: Το πρόβλημα της έκτασης αρμοδιότητας ανάμεσα στις

Εισαγγελικές Αρχές και την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα»
<https://www.iatrikodikaio.com/prosvasi-se-iatriko-fakelo-asthenous/>

25. Σκιαδαρέση Γεωργίου «Το δικαίωμα του πολίτη για γνώση των διοικητικών εγγράφων και η σχετική εισαγγελική αρμοδιότητα κατά τον Οργανισμό Δικαστηρίων», ΠοινΧρον ΜΒ σελ. 95
26. Σταμάτη Κ.Ε. «Ο Εισαγγελικός θεσμός, η διαμόρφωσή του και η λειτουργική του αρμοδιότητα», ΠοινΧρον τόμος Λ σελ. 39
27. Σταυρινάκη Τίνα «Η δημοσιοποίηση δεδομένων σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες», ΔτΑ 2000 σελ. 809
28. Συνήγορος του Πολίτη «Πρόσβαση στα έγγραφα και διαφάνεια της διοικητικής δράσης», Αντ. Σάκκουλα 2010,
29. Σωτηρόπουλος Βασίλης «Υπεύθυνος προστασίας δεδομένων εργαλειοθήκη για τον νέο θεσμό σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα», Σάκκουλας 2017
30. Τζίφρα, Παρμενίων Ν. «Ασφαλιστικά μέτρα κατά τον Κ.Πολ.Δ» Έκδοση 4^η, Αθήνα 1985
31. Τζώνου Θεοδώρου «Οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές», Παπαζήση - Αθήνα 2010
32. Τσούμας Β. «Το δικαίωμα πληροφόρησης και επίδειξης εγγράφων», Νομική Βιβλιοθήκη 2014
33. Φυτράκη Ευτυχή «Ο εισαγγελέας και το κράτος Δικαίου» ΤοΣ 2008 σελ. 351
34. Φυτράκη Ευτυχή «Η εισαγγελική παραγγελία χορήγησης εγγράφων» ΕφΔΔ 2009 σελ. 136
35. Χατζάκου Ιωάννη «Η αποστολή και η νομική φύσις της εισαγγελίας εν Ελλάδι» ΠοινΧρον τόμο ΚΕ σελ. 39
36. Χαμηλοθώρη Ι. «ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ μετά το Ν.4335/2015», Νομική Βιβλιοθήκη 2016
37. Χριστοδούλου Κωνσταντίνου «Δίκαιο Προσωπικών Δεδομένων» , Νομική Βιβλιοθήκη 2013

Νομολογία – Γνωμοδοτήσεις – Εγκύκλιοι – Εκθέσεις

1. ΣτΕ 94/2013 βάση νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ
2. ΣτΕ 3938/2013 βάση νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ
3. ΣτΕ (αναστ) 52/2008 βάση νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ

4. ΑΠ 555/2005 ΠοινΧρον 2005 σελ. 993
5. ΑΠ 1275/2003 ΧρΙδΔικ 2004 σελ. 216
6. ΑΠ ποιν. 17/1996 ΠοινΧρον 1996 σελ. 1300
7. ΜονΠρωτΚορ 7/2007 ΑρχΝομ 2007 σελ. 611
8. ΕγκΕισΑΠ 6/2006 ΠοινΔικ 2007 σελ. 292
9. ΕγκΕισΑΠ 7/2007 ιστοσελίδα Εισαγγελίας ΑΠ
10. ΕγκΕισΑΠ 4/2016 ιστοσελίδα Εισαγγελίας ΑΠ
11. ΓνωμΕισΑΠ 5/2008 ΠοινΧρον 2009 σελ. 928
12. ΓνωμΕισΕφΘεσ 1/2018 βάση νομικών πληροφοριών ΔΣΑ
13. ΔιατΕισΠρΑθ 22/2012 (αδημ)
14. ΔιατΕισΠρωτΘεσ 44/2004 , ΠοινΔικ 2005 σελ. 57
15. Νομικό Συμβούλιο του Κράτους 326/2004 ΧρΙδΔικ 2005 σελ. 77
16. Νομικό Συμβούλιο του Κράτους 94/2001 ΑρχΝομ 2001 σελ. 481
17. Α.Π.Δ.Π.Χ. απόφαση 20/2013 αναρτημένη στην επίσημη ιστοσελίδα της Αρχής
<http://www.dpa.gr/>
18. Α.Π.Δ.Π.Χ. απόφαση 128/2012 αναρτημένη στην επίσημη ιστοσελίδα της Αρχής
<http://www.dpa.gr/>
19. Α.Π.Δ.Π.Χ. απόφαση 2/2004 ΕΕμπΔ 2004 σελ. 100
20. Α.Π.Δ.Π.Χ. γνωμοδότηση 3/2009 αναρτημένη στην επίσημη ιστοσελίδα της Αρχής
<http://www.dpa.gr/>
21. Α.Π.Δ.Π.Χ. : ετήσια έκθεση πεπραγμένων της Αρχής έτους 2016 αναρτημένη στην
επίσημη ιστοσελίδα της Αρχής <http://www.dpa.gr/>
22. Α.Π.Δ.Π.Χ. : ετήσια έκθεση πεπραγμένων της Αρχής έτους 2013 αναρτημένη στην
επίσημη ιστοσελίδα της Αρχής <http://www.dpa.gr/>
23. Συνήγορος του Πολίτη - Πόρισμα 9227.2/03/29-9-2003, ΠοινΔικ 2005 σελ. 175

Συντομογραφίες

Α.Ν	Αναγκαστικός Νόμος
ΑΔΑ	Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές
Α.Π.Δ.Π.Χ.	Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
ΓΚΠΔ	Γενικός Κανονισμός Προσωπικών Δεδομένων
ΔΕΕ	Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Σ.Δ.Α.	Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
ΚΔΔ	Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας
ΚΟΔΚΔΔ	Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων Και Δικαστικών Λειτουργών
ΚΠοινΔ	Κώδικας Ποινικής Δικονομίας
ΚΠολΔ	Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας
Ν.	Νόμος
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως